БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

№ 53 (1957)

1969 оной мартын 4, вторник

Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

[М]АЛШАДАЙ МАША [Ш]УХАЛА ЗОРИЛГО

[...]най малшадай эгээн шухала, харюусалгатай үе — [...] мүн! Малаа тобир тарганаар ондо оруулха, түл түрсэеэ [...]гүйгөөр тэнжээн абаха, һү һаляа үдэр бүри дээшэлүүлжэ [...] дайшалхы уряа мүнөө колхоз, совхоз бүхэндэ ээдэлнэ. Энэ [...]й Соведүүдые һунгаха һунгалтын үдэрэй дүтэлхэ бүри улам [...], социалис мүрысөөндэ улам олон ажалшадые хабаадуулжа, [...] аша үрэеэ харуулна.

[...] жэлэй малай үбэлжэлгые хэзээ хэзээнэйхиһээ гуримтайгаар, [...]гэжэ байна. Ушар юуб гэхэдэ, ажахы бүхэн үбһэ тэжээл ехээр [...] хорёогоо эртээнһээ бариһан, заһабарилһан, юрэнхыдөө үбэл[...]ар бэлэдхэһэн юм. Энээнэй ашаар мал тарган, һү һаалишье [...] Хяагтын аймагай Худэриин совхозой малшад, жэшээлхэдэ, ур[...] һааляа нилээд нэмээжэ, омог баяртайнууд. Нёдондо жэлэй [...] Алтайн бүхы арбан һаалишад үнеэн бүриһөө 2000 литрһээ [...]жа, аймаг соогоо түрүүлээ һэн. Энэ алхамаа мүнөөшье алда[...] бүриһөө һаба дүүрэн һүн һаагдаһаар лэ байна. Энэ жэл үшөө [...] түйлаха байһандаа һаалишад батаар этигэнэ. Иимэ этигэл [...] аша үрэ ехэ байхань дамжаггүй. Иимэ жэшээнүүдые аймаг [...] дурдажа болоно.

[...]ын хонишодой амжалта ехэ. Шэнэ түл абалга гол түлэб эм[...] хоролто багатайгаар абтажа байна. Бүхыдөө табан зуу [...] хурьгад абтанхай. Түл абалга үргэлжэлһөөр. Хонишодой [...] Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид мүнөө [...] гара мянган хурьга абанхай. Зэдын колхоз болон совхозууд [...] хурьга абаад, гарза багатайгаар түлжүүлнэ. Мүн Мухар-Шэ[...], Хориин хонишодшье амжалта ехэтэйгээр малаа үбэлжүүл[...] һайнаар абана.

[...]лта юунһээ эхитэйб гэбэл, гол түлэб малшадай, хүдөөгэй [...] эдэбхи үүсхэл ба шэн габьяата ажалһаа. Мүнөө ажалша [...] Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлэй социалис мүры[...], даажа абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын [...] шадалаа, оюун ухаагаа зорюулна. Энээнһээ уламжалан, [...]тэй, аша ехэтэй болгохо, тэрэ тоодо малшадай ажалдашье, [...]ганууд үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэнэ. Нэгэ жэшээ. Худэриин [...] Дондоп Раднажапович Очиров хонидоо нэгэшье гарза[...]уулжа байна. Эхэ хонин бүриһөө хурьга абанхай. Хони[...]дэйнь тобир һайн гэзшэнь гайхалтай. Эдеэ хоолынь элбэг, һай[...] талханай зүйл, витаминна, минеральна тэжээл — дабһа, [...] шэлбүүһэн гэхэ мэтэнүүд үшөө намартаа хүрэхысэ [...] хонидой дуран соо эдюулэгдэнэ. Хонин бүхэнэй эдэ [...], амтархан эдихыень хонишон нарин нягтаар хинажа. [...] зоотехническэ заабарии наринаар сахижа, түл абта[...] өнсолон тэмдэглэхэ юумэн гэбэл, хонишон ажалдаа [...] харюусалгатайгаар хандана. Энэ хадаа малшадай онсо [...] шанар мүн! Малшан бүхэн даажа абаһан ажалдаа иигэжэ [...] тураахагүй, гарзалуулхагүй, харин тоо толгойень олошо[...] шэмыень дээшэлүүлжэ сохом шадаха һэн.

[...] малшадай иимэ мэдэрэл, ниитын малда иимэ ээзн ёһоной [...]дагүй байһаниинь гэмшэлтэй. Мүнөө республикын газе[...] эдэбхитэдтэй суг хамта малай үбэлжэлгые шалгажа байна. [...] тэсэшэгүй баримтануудтай ушарна. Мүн дутагдалнууд [...] редакцинуудта орожол байдаг. Гэбэл, Загарайн «Гигант» [...]-Бэрээнэй фермэдэ үнеэдтэ мүльһэн болотороо хүрэшэһэн [...], тиихэдэ эндэхи зарим ажахынуудай ондоо районһоо һолоомо [...] ябадал үбһэ тэжээлээр элбэг мүнөөнэй сагта гайхалтайл [...].

[...] малшадай эрилтэ, хэрэглэмжые муугаар хангажа байһан [...] үшөөл ороһоор. Илангаяа холын гүүртэ, отарануудта [...] культурно-ажаһуудалай талаар мууса хангагдадаг байна. [...] партийна, комсомолой, профсоюзай организацинуудай [...] гэжэ баримта харуулна. Манай түрүү ажахынууд энэ [...] һайн дүршэлтэй. Тусхай агитбригада, нүүдэл клуб, ажаһуу[...], соёл культурын талаар хангаха автоклубууд, автолав[...] тогтоогдоһон болзор соогоо гүүртэ, отарануудаар ябажа [...] эмхидхэхэдэ тиимэшье хүндэ хүшэр бэшэ.

[...]литическэ хүдэлмэри илангаяа мүнөө үедэ, нютагай Сове[...] һунгалтада бэлэдхэлэй үргэнөөр ябажа байхада, хэзээ хэзээ[...] ехэтэй, тодо һонор, хурса байха зэргэтэй. Энээндэ пар[...]цинуудай анхаралаа ехээр хандуулжа, зохихо хэмжээнүү[...] байдаг һаань, саашанхи аша үрэнь ехэ байха бэлэй.

[...] ажалшад багша Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэ[...] саашадаа хурдан түргөөр хүгжөөхэ ехэ, харюусалгатай [...] дээрээ даажа абанхай. Энэ уялгын дүүргэлтэ энэ үбэ[...] ажалтаһаа дулдыдаха гээ һаа, алдуу болохогүй. Эндэ [...] хоролто ушаруулхагүй гэгдэнэ бэшэ, тэрээнһээ гадна ашаг [...]лүүлхэ, үүлтэр һайжаруулха талаар холын хараатай хү[...], мүн малшадай ажалые хүнгэдхэхэ гэхэ мэтэ тодорхой [...] хойшолуулангүй, мүнөөнһөө шиидхэжэ эхилхэ гээшэ бүхы [...]мэргэжэлтэдэй, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй шухала уялга [...] ударидаха, эмхидхэхын тула хүдөөгэй партийна органи[...] оролдолго нилээд ехээр гаргаха болоно.

[...] малай үбэлжэлгын шиидхэхы үе орохонь. Илангаяа энэ [...]һа, эдеэлүүлгэ улам һайжарха, малшан бүхэнэй анхарал [...]юусалгань дээшэлхэ бээз. Тиигэбэл ниитын мал «хохи ха[...] үзэнгүйгөөр, бүрин бүтэнөөр, тобир тарганаар ондо орожо, [...] дээшэлүүлхэ байха. Энээнэй ашаар эдеэ хоолой зүйлнүүдые [...] зорилгые шиидхэлгэдэ бодото хубитаяа нэмэхэ гээшэ — [...]дай маша шухала зорилго!

УРАГШАТАЙ ЯБАНА

Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой нэгэдэхи отделениин Бунхан Арал гэжэ газарта оршодог Петр Самуилович Кожиной даадаг эхэ хонидой отарын хонишод абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэжэ, 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлээ. Эндэхид бүри намар совхозойнгоо хонишодой хамтын суглаан дээрэ социалис уялга абахалаа, 100 эхэ хониһоо 95 хурьга түлжүүлхээр шиидээ бэлэй. Тэрэ гэһээр нилээдгүй саг үнгэрөө. Энэ хугасаа соо үбэлжэлгээ эмхитэй һайнаар үнгэргэхын, абтаһан хурьгадаа гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхын тула нилээдгүй оролдоһон байна.

Эндэхи хурьгашад Николай Арсаланов, Евдоким Петров, Нимасу Цыремпилова гэгшэд тус тустаа 100 гаран хурьгадые түлжүүлнэ. Тиихэдэ Екатерина Балмажапова аяар 200 нарай хурьга гарзагүйгөөр тобиржуулан тэнжээнэ.

Мүн энэ отделениин ахалагшэ хонишон Сурэн Дашабыловай, тус совхозой хоёрдохи отделениин хонишон Даба Эрдынеевэй даадаг отарануудта түл абалга гарзагүйгөөр ябажа байнхай.

Д. ДУГАРОВ.

Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын коллектив амжалтатайгаар хүдэлжэ байна. Түрүүшүүл олон. Тэдэнэй нэгэн Галина Мосиенко амжалтатай хүдэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Галина Мосиенко (баруун гарһаа) Татьяна Хамамедова хоёр бэлэн продукци шалгажа байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

КПСС-эй ОБКОМДО

Партиин райкомуудай нэгэдэхи секретарьнарай зүблөөн

Үсэгэлдэр КПСС-эй областной комитедтэ партиин райкомуудай нэгэдэхи секретарьнарай зүблөөн боложо дүүрэбэ.

Тус зүблөөн дээрэ хабарай тарилгада бэлэдхэл, малай үбэлжэлгын байдал тухай, КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1968 оной) Пленумэй тогтоолой дүүргэлтын зарим тэды дүнгүүд тухай мэдээсэлнүүд хэгдэбэ.

Үгэ хэлэһэн нүхэд хүдөө ажахын техникые заһабарилгын эмхидхэлэй, хүрэнгын үрэһэ бэлдэлгын, малай фермэнүүдые үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулгын аша туһаар хүдөө ажахын продуктнуудые абалгые дээшэлүүлхэ асуудалнуудаар хэжэ байһан хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэбэ.

Механизаторнуудые бэлдэхэ, тэдэнние һургаха асуудал зүблөөн дээрэ мүн зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Зүблөөнэй эсэстэ КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев үгэ хэлэһэн байна.

ҮРЭ ЕХЭТЭЙ ХАРИЛСАА ХОЛБООН

ЧССР-эй промышленностиин федеральна комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Йозеф Одварк түрүүтэй Чехословакиин нүүрһэшэдэй делегаци мартын 1-дэ Москваһаа Эхэ ороноо бусаа.

Совет шахтёрнуудай айлшад СССР-тэ табан үдэрэй туршада айлшалба. Эдэнэр Москваһаа гадуур Донецк ошожо, нүүрһэ малталгын технологическа ажал оньһожоруулгын ба автоматизациин дүй дүршэлтэй танилсаһан, эрдэм-шэнжэлгын ба проектнэ институдуудта, нэгэ шахтада ошожо хараа. Тус делегаци 1969 ондо научно-техническэ харилсаа холбоон тухай протокол доро СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министерстводэ гар табяа. Чехословак ба совет нүүрһэшэдэй хоорондохи харилсаа холбоое үргэдхэхэ гэжэ тус документ соо хараалагдаа. Хоёр ороной албан зургаануудай түлөөлэгшэд 1971—1975 онуудта СССР-эй ба ЧССР-эй нүүрһэнэй промышленностиин хүгжэлтын түсэбүүдые залан тэдоруулха асуудалые зүбшэн хэлсэжэ, протокол доро мүн гар табяа.

(ТАСС).

Хани ёһоор айлшалалга дүүрэбэ

ЧССР-эй Национальна обороны министр генерал-полковник Мартин Дзур түрүүтэй Чехословакиин Социалис Республикын сэрэгэй делегаци мартын 1-дэ Москваһаа Эхэ ороноо бусаа. СССР-эй обороны министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречкын уряалаар тус делегаци Советскэ Союзда хани ёһоор айлшалһан байна.

(ТАСС).

Албанай хэрэгээр Инди ошоо

СССР-эй обороны министр, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко Индиин обороны министр Сваран Сингхын уряалаар алёанай хэрэгээр, хани ёһоор айлшалхаяа мартын 1-дэ Москваһаа Дели ошобо.

(ТАСС).

СОВЕТ ХИНАГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

Агаарай аюулгүйе сахиха Берлинэй түбтэхи совет секциин ахамад хинагша США-гай, Англиин, Франциин ахамад хинагшадта байгша оной мартын 2-то үтөөрөө иимэ мэдүүлгэ хээ:

«Баруун Германиин засагаархид ФРГ-гэй президентые һунгаха гэһэн хэбэргэйгээр байгша оной мартын 5-да Баруун Берлиндэ политическэ удха шанартай харата ябуулга хэхээ байһаниинь мэдээжэ. Энэ зорилгоор, дүрбэн гүрэнэй шиидхэбэринүүд болон уласхоорондын хэлсээнүүдые хараадаа абангүйгөөр, федеральна суглаанда хабаадагшад, тэрэ тоодо ФРГ-гэй неонацис национал-демократическа гитлеровскэ түхэлэй партиин түлөөлэгшэд Баруун Берлиндэ асарагдахаяа байна.

Баруун Берлиндэ болохоор хараалагдаһан энэ суглаанда хабаадаха хүнүүдые хуули бусаар зөөхын тула Америкын, Англиин, Франциин зүгһөө самолёдуудые үгөө һаань, тэдэнэй аюулгүйгөөр ниидэлгэ хангалгаһаа совет тала арсана, тэрэшэлэн аюулгүйе хангахын түлөө ямаршье харюусалга даахатүй байһан тухайдаа тус гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдтэ мэдүүлхые намда даалгаһан байна».

КАНДИДАДУУДТАЯА УУЛЗАБА

Ажалай һүүлээр Улаан-Үдэ хотын 20-дохи дунда һургуулиин тээшэ хүн зон олоороо һубарижа эхилбэ. Март һарын арбан зургаанда болохоёо байһан городой болон Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районой Соведүүдтэ һунгагдаха депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн түрүү хүбүүд, басагадтайгаа уулзахаяа яаража ябана бшуу. Эртэлжэ ерэгшэд аятай зохилоор түхеэрэгдэһэн агитпунктын таһалгада эмхитэйгээр табигдаһан газетэ, журналнуудые хаража һонирхоно. Нүгөө зариманиинь һунгалтын списогтэ нэрэ обогоо шалгана.

— Нүхэд, һунгагшад, мүнөө бидэнэр кандидадта депутадаар дэбжүүлэгдэһэн эрхим, хүбүүд басагадаараа танилсажа, гүйлтэ гомдолнуудаа, захяа һанамжануудаа дуулгахаа сугларaa гээшэбди, — гэжэ 6-дахи һунгуулиин участогай клубые даагша Ф. А. Орлов һунгагшадта хандаба.

Удаань Улаан-Үдэ городой Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн Л. С. Блинковтэ үгэ үгтөө.

Нүхэр Л. С. Блинков өөрынгөө намтар тобшохоноор хөөрэжэ үгөөд, депутадта кандидадаар дэбжүүлһэндэнь сэдьхэлһээ баяр хүргэжэ, һунгагшадайнгаа этигэл найдабарие шадал зэргээрээ харюулха байһанаа мэдүүлээ. Һүүлээрнь Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районой Соведтэ депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн 19-дэхи дунда һургуулиин директор Ж. Ч. Чимитовтэ үгэ үгтэбэ.

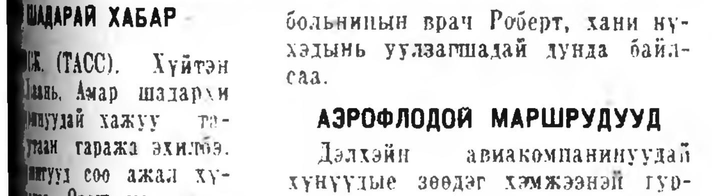
Нүхэр Чимитов Загарайн аймагта хэдэн жэл дунда һургуулиин директорээр ажаллаһан. Удаань хэдэн дахин Загарайн аймагай ажалшадай Соведтэ депутадаар һунгагдаһан байгаа. Нүхэр Чимитов мүнөө директорээр хүдэлхэ зуураа, ехэ оролдолго гаргадаг, үхибүүдые зүбөөр хүмүүжүүлхын тула нилээдгүй ехэ хүдэлмэри ябуулдаг.

Мүн Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районой ажалшадай Соведтэ депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн Надежда Павловна Полещук үгэ хэлээ. Надежда Павловна Улаан-Үдэ хотын хилээмэнэй 6-дахи заводто хүдэлдэг. Коллективэйнгээ дунда хүндэтэй. Цехэй профгруппоргоор, һунгагдаһан, хүдэлмэришэдэйнгөө дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ходо ябуулдаг. Районой депутат ябахадаа ямар хүдэлмэри ябуулһанаа хөөрөөд, дутуу дундануүд дээрэ тогтохо зуураа, саашадаа бүри эршэмтэйгээр хүдэлхэ тухай мэдүүлээ.

Эндэ болоһон уулзалгада ажалшадай болон Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районой ажалшадай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэд хойно хойноһоо ендэр дээрэ гаража, һунгагшадайнгаа этигэл найдабарие хайшан гэжэ бэелүүлхэ тухай һанамжануудаа хэлээ.

Һүүлээрнь һунгагшадай зүгһөө Дряхлов, Минаев болон бусад арадай түлөөлэгшэд гэһэн нэрэ түрэеэ үндэрөөр абажа ябахыень, зонойнгоо этигэл найдабарие бүрин харюулхыень хүсөө. Ямар тиимэ дутагдалнуудые усадхахыень һунгагшад гүйнаб? Үхибүүдэй ясли, саад, магазин болон зоной эдеэлхэ столово олоор үшөөл барюулагданагүй. Трамвай, автобус һаатабаригүй ябуулдаг болохо.

Б. ШАГЖИТАРОВ.

[...]ШАДАРАЙ ХАБАР

[...]. (ТАСС). Хүйтэн [...]аань. Амар шадархи [...]нуудай хажуу та[...]лаан гаража эхилбэ. [...]птууд соо ажал хү[...]лээ. Овощ ургуулаг[...]алдана, нэмэлтэ бодо[...]оогүүдые котлова[...]на, эртын капуста, [...]рнуудай үрэһэ хү[...]ада бэлдэжэ эхилээ.

[...]ТО, ХҮДӨӨГЭЙ [...]АРИЛГАДА

[...] (ТАСС). Силикатна [...] Оморгонско комбинат [...] продукци үгэжэ эхи[...] индустриин энэ ги[...] туршада 60 миллион [...] хирпиисэ, сили[...]һэн 50 мянган кубо[...]тууды, 150 мян[...] томо хэмжээнэй [...] конструкцинуудые [...] гаргаха юм.

[...]СМОНАВТ ТҮРЭЛ [...]ТАГТАА

[...]. (ТАСС). «Союз-5» [...]ндир лётчик-космо[...] Волыновые Кузбассай [...] халуунаар угтаба. [...]цкдэ, замбуулинай [...] балшар, эдир наһан [...].

[...], советскэ, ниитын эм[...] хүтэлбэрилэгшэд, облас[...]дай түлөөлэгшэд [...]гдэһэн аэропорт дээ[...]ые угтаа. Космонав[...] России Федерациин [...] Евгения Израилев[...] тэрэнэй аха, Про[...] травматологическа больнициын врач Роберт, хани нүхэдынь уулзагшадай дунда байлсаа.

АЭРОФЛОДОЙ МАРШРУДУУД

Дэлхэйн авиакомпанинуудай хүнүүдые зөөдэг хэмжээнэй гурбанай нэгэ хубинь аэрофлодто тудадаг. 1969 ондо аэрофлодой самолёдууд 68 миллион хүниие зөөхэ ёһотой. Москвада һаяхан нээгдэһэн граждан авиациин хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхитэйшүүлэй суглаан дээрэ граждан авиациин министр Е. Ф. Логинов энээн тухай хэлээ.

Байгша жэлдэ «ИЛ-62», «ТУ-134», «ЯК-40» гэжэ шэнэ самолёдууд ороной агаарай аян замда гараха юм. «МИ-8», «МИ-2», «КА-26» гэһэн вертолёдууд арадай ажахыда үргэнөөр хэрэглэгдэхэ.

АВТОМОБИЛИИН МОТООР БЭЛЭХЭНЭЭР ХҮДЭЛГЭГДЭНЭ

Шанга хүйтэн һүни машинаяа табиһанай һүүлдэ мотоорыень хүдэлгэхэ гээшэ орёо хэрэг гээд жолоошон бүхэн мэдэхэ. Харин Черкесскэ № 1203 автоколонныг жолоошод яарахаяа болинхой. Ажалайнгаа үдэрые дүүргээд, машинын тоһо һүниндөө хүргэнгүйгөөр байлгаха арга олонхой.

Энэ түхеэрэлгэнь хайшан гээд хүдэлдэг юм?

Картерай тусхай нүхэ руу нихромово спиральтай сорго һуулгадаг. Электрын тогтой энэ түхеэрэлгэнь машинын тоһые 40—50 градуста байлгажа шадана. 100 шахуу автомобиль тиимэ түхеэрэлгэнүүдтэй болонхой.

ТОСХОНОЙ ХАЖУУДАХИ ГОРОДОК

МАГАДАН. (ТАСС). Чукотко дээрэхи Иультин гэжэ холын хойто зүгэй тосхоной захада больнична шэнэ городок нээгдээ. Медицинскэ шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хүсэд хангагдаһан зургаан отделенинүүд шэнэ байрануүд соо һууряа олоо. Сагаан туулга ба вольфрам малтажа абадаг В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ нүүрһэшэдэй рудникай хүн зониие энэ городок хангадаг болохо юм.

АЛАС-ДУРНА ЗҮГЭЙ ТАЙГА СООХИ БАРИЛГАНУУД

ХАБАРОВСК. (ТАСС). Ульчын районой Булава гэжэ тосхонтой зэргэлээд Амарай эгээ эрье дээрэ бульдозернууд болон скреперүүд һүүлэй үдэрнүүдтэ бии болоо. Хүсэ ехэтэ лесовозууд хабсаргагдадаг гэрнүүдэй детальнуудые зөөжэ асараа. Иигэжэ үшөө нэгэ леспромхозой барилга эхилбэ. Габан жэлэй эсэстэ Алас-Дурна зүгтэ модо бэлэдхэлэй оньһожоруулагдамал 15 шэнэ предприятинууд байгуулагдаха юм. Тэдэнэй зургааниинь мүнөө жэлдэ продукци үгэжэ эхилхэ. Тэдэнэр жэл бүри 2700 мянган кубометр барилтын модо тушаадаг болохонь. Тэдэнэй ехэнхинь хари гүрэнүүдтэ абаашагдаха.

ШЭНЭ СИБИРЯК

Красноярай комбайн бүтээдэг заводой конвейерһээ «Сибиряк» гэжэ шэнэ түхэлэй комбайнууд февралиин 27-до гаража эхилээ гээд ТАСС-ай корреспондент мэдээсэнэ. Орооһо хуряадаг шэнэ машина энээнһээ урид гараһан комбайнуудһаа үлүү бүтээсэтэй. Тэрэ секунда соо 5,5 килограмм орооһо сохихо аргатай.

Энэ түхэлэй түрүүшын комбайн 30 жэл соо таһалгаргүйгөөр механизатораар ажаллаһан Емельяновска совхозой эрхим комбайнер П. В. Черняевта дамжуулан үгтөө. (ТАСС).

СИБИРИИН ШЭНЭ НЕФТЕПРОВОД

Тюменьскэ областиин хойто зүгтэ айхабтар ехэ нефтепровод баригдажа байнхай. Энэнэй утань 250 километр байха юм. Мүнөө барилгашад 150 километр зайда сорго һуулгаад, 200 километр газарые сэбэрлээд байна.

Түрүүшын кварталай һүүл багаар барилгашад нефтепроводые дүүргэхэ юм. Тиигэжэ энэ соргоор нефть ябадаг болохо

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нефтепроводой барилга.

АПН-эй фото.

ДУУГАА ҮГЭХЭЛ

Улаан-Үдэ городой Октябрьска районой кинотеатр «Луч» соо ажалай һүүлээр хүдэлмэришэд болон албан хаагшад олоороо сугларба. Үдэшын 7 часта городской, районно Соведүүдэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн хүбүүд, басагадтай уулзалга болохоор хараалагдаһан байгаа.

Городской Соведэй депутадта кандидадаар хоёрдохёо дэбжүүлэгдэһэн Петр Доржиевич Афанасьевтай уулзажа хөөрэлдэбэбди. Үндэр бэетэй, хурса хара шарайтай, дундуур наһанай энэ хүбүүе эндэ сугларһан һунгагшадай олонхинь һайн мэдэхэ юм. Петр Доржиевич Улаан-Үдэ хотын санэпидстанциин ахалагша врачаар үнинэй хүдэлдэг. Город соо арюун сэбэрые сахиха талаар горитой хүдэлмэри хэдэг. Һунгагшадайнгаа этигэл найдабарие харюулхын тула холо оролдожо байдаг юм. Тэрэ уриханаар энеэбхилэн, манай табиһан асуудалда иигэжэ харюусаба.

— Һунгагшадайнгаа үзүүлһэн этигэл найдабарие харюулхын тула оролдожо ябадагби. Хараалагдаһан саг соонь уулзалга үнгэргэдэг, эрилтэ гүйлтыень шадал зэргээрээ дүүргэжэ байгааб. Мүнөө намайе хоёрдохёо городской Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлжэ, ехэ этигэл үзүүлбэ. Би бүри һайнаар хүдэлхые оролдохоб...

Удаань городской Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Дашабалов үгэ хэлэхэдээ, наймаанай хүдэлмэриин үшөө һула байһан тухай тогтоол, саашадань яажа һайжаруулхын, ямар арга боломжонуудай байһыень һунгагшадта хэлэжэ үгөө.

Районно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн Юрий Михайлович Сахаровский иигэжэ мэдүүлээ:

— Һунгагшадай зүгһөө үгэ хэлэгшэд трамвайн, автобусой графигайнгаа ёһоор ябадаггүй тухай тон зүб хэлээ. Иимэ байдалтай бидэнэр эбсэхэгүй байһан тухайгаа мэдүүлнэбди. Һунгагшадай хэлэһэн бүхы эрилтэ гүйлтые гүйсэд дүүргэхые саашадаа оролдохобди.

Үгэ хэлэһэн олон һунгагшад мартын 16-да болохоёо байгаа һунгалтада барандаа дуугаа үгэхэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Б. НАМДАКОВ.

ДУЛЭТЭ РЕВОЛЮЦИОНЕРЭ[...] ХОТОДО

Хаанта засагнаа дайшалан абтаһан бүхы юу[...] имагтал, Бабушкин шэнги хүнүүдээр хүтэлбэрилэгдэдэг олониитын тэмсэлээр лэ дайшалан абтаа. В. Ульянов (Лени[...])

ДУРАСХААЛЫНЬ МҮНХЭ

Иван Васильевич Бабушкинай энэ зураг городой № 36-дахи һургуулида эмхидхэгдэһэн музейдэ табигданхай.

В. И. Ленинэй үнэн сэхэ шаби, дайшалхы туһалагшань ябаһан И. В. Бабушкинай Мысовая станци дээрэ хаанай алууршанай шуһата гарһаа ами наһаяа алдаһан һаань хойшо 60 жэлэйнь ойе тэмдэглэжэ байхада, эдир ленинецүүдэй. эндэхи багшанарай эдэбхи үүсхэлээр элитэ революционерэй ажабайдал, дайшалхы ажал ябуулгые харуулһан энэ библиотекэ нээгдэһэн юм.

Ехэхэн оролдолго гаргагдаһан байна. СССР-эй революциин, Ленинградай түүхын гүрэнэй музейнүүдтэй, Смоленскын хизаар ороноо шэнжэлхэ музейтэй болон бусад олон хото городуудтай, эмхи зургаануудтай, элитэ революционно ажал ябуулагшадтай, уран зохёолшодтой хэдэн олон бэшэг абалсажа, мүнөө музейдэ табяатай шухаг фото-зурагууд, хаанай жандармериин, полициин бодото документнүүдэй буулгабаринууд, номууд суглуулагдаһан байна.

Музейдэ орогшод Иван Васильевичай эдир залуугайнь, гэр бүлынхидэйнь фото-зурагуудые харана. Тэрэнэй түрэһэн гэрхэн. Саашадаа Петербургда ошожо, революционно тэмсэлдэ ороһон, Екатеринослав городто революционно ябуулга хэһэн, Ленинтэй Лондондо уулзажа, тэрэнэй дурадхалаар «Искрагай» агентын даабари хайшан гэжэ дүүргэдэг байһаниинь харагшадые ехээр һонирхуулдаг байна.

Музей эмхидхэгдэһээр үнишье болоогүй — арайхан гэжэ гурбан жэл боложо байна. Зүгөөр энэ хугасаа соо хэды олон хүн, делегацинууд эндэ ороо гээшэб!

Тусхай дэбтэртэ Москва, Ленинградһаа, Эрхүү, Братскһаа, Монголой Арадай Республикаһаа (бултынь тоолохын аргагүй) ерэһэн делегацинуудай, туристнуудай, мииншье аяншалагшадай энэ музей хаража, баясаһан тухайгаа бэшэһэниинь олон.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: *Эрхүүгэй областиин Байкальск городой № 11-дэхи һургуулиин һурагшад музейдэ. Баруун гарһаа экскурсовод, 36-дахи һургуулиин 4-дэхи классай һурагша пионер Таня Митина айлшадаа музейтэй танилсуулна.*

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

БАБУШКИН ГОРОДОЙХИД—ЛЕНИНЭЙ ОЙД[...]

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэл түлэг дундаа ябажа байнхай. Агуу ехэ багшын үнэн сэхэ шабинь байһан, дүлэтэ революционер Иван Васильевич Бабушкинай нэрэ зүүжэ ябадаг манай городой ажалшад энэ түүхэтэ ойдо ямараар бэлдэнэб, ажалай ямар амжалтаар угтахань гээшэб?

...Ородой түрүүшын революциин дүлэтэ хатуу жэлнүүд. Россида революци сухарижа байгаа. Тиин Сибирь, болон Забайкалида хүдэлмэришэн анги революционно тэмсэлээ үргэлжэлүүлһээр байһан...

Тэрэ үедэ Мысовая станци (мүнөө Бабушкин хото) ямархан тосхон байһан гээшэб? Тэрэ үеын документ, архивуудые мүнөө олохонь бэрхэтэй. Эндэ үнинэй ажаһуугшадай хэлэһээр, намаг соо түбхинэһэн, ахир модон гэрнүүдтэй багахан тосхон һэн. Һургуули һудар гэбэл, эхэнэрнүүдэй гимназиһаа ондоо юумэ үгы. Клуб, театр гэжэ хүн зон дуулаашьегүй. Промышленна предприятинууд гэхэдэ, түмэр замай багахан станци, паровозно депо, нүүрһэнэй склад. Ондоо энэ гэжэ зааха юумэн байгаагүй.

Эгээл тэрэ паровозно депо нүүрһэнэй склад хоёрой хажууда 1906 оной январиин 31-нэй һүни шуһата ушар болоо һэн. Шэтэһээ буу зэбсэг Эрхүүгэй хүдэлмэришэдтэ абаашажа ябаха замдаа Слюдянка станци дээрэ Иван Васильевич Бабушкин нүхэдтэйгөө хамта хаанай алууршан барон Меллер-Закомельскиин һабарта ороһон. Тэндэһээ гэдэргээ Мысовая станци асарагдажа, һүниин тэн багта буудуулан алуулһан юм. Эрэлхэг зоригто баатарнууд хаанай алууршада нэрэ обогоошье хэлэжэ үгөөгүй һэн.

Тэрэ сагһаа хойшо 63 жэл үнгэрбэ. Совет засагай жэлнүүдтэ тэрэнэй танигдашагүй болотороо хубилаа.

Уужам һаруул үйлсэнүүд. 2—3—4—5 дабхар байрын шулуун гэрнүүд. Найман жэлэй ба дунда һургуулинууд. Түмэр замшадай клуб, городой, профсоюзай, мүн техническэ библиотекэ, хүүгэдэй библиотекэ. Хүүгэдэй ясли, саадууд болон хэдэн шэнэ магазинууд.

Бодхоогдоһон шэнэ барилганууд олон. Зүгөөр эдэ хубилалтануудһаа гадна, ажалшадай ажабайдал болон ажаһуудалда, тэдэнэй шэнжэ шанарта хэды ехэ хубилалтанууд болоо гээшэб—одоол тоб байса тооложо гаргахань, хөөрэжэ үгэхэнь бэрхэтэй. Айл бүхэн 2—3 газетэ, журналнуудые абана. Городой ехэ хүнүүдэй библиотекэдэ 20 мянга гаран номууд, 1130 гаран уншагшад тоологдоно. Һургуулиин наһа хүсөөгүй үхибүүд сад-ясляар хүсэд хангагданхай.

Городой гол промышленна предприятинууд түмэр замтай холбоотой юм. Түмэр замай дистанци, хэлхээ холбооной узел, рельс гагналгын завод, паровозой эрьесын депо, вокзал, станци ба вагонуудые шалгадаг пункт, худалдаа наймаанай предприятинууд, барилга эрхилдэг томо механизированна колонно. Гадна Эрхүү — Улаан-Үдэ хоорондо шоссейн харгы татажа байһан эмхи, ажануудалай комбинат, хилээмэнэй завод, городһоо холо бэшэ оршодог Клюевскэ леспромхоз.

Үнгэрһэн жэлдэ городой предприятинууд муу бэшээр ажаллажа гараа юм. Эндэ хэды тоо, баримтануудые дурдаха хэрэгтэй.

Замай 15-дахи дистанци харгы заһабарилха түсэбөө 107,4 процент дүүргэжэ, ажалай бүтээсые түсэбөөр хараалагдаһанһаа 11 процентээр дээшэлүүлһэн байна.

Коммунистнар Д. Ф. Козулин, И. Н. Контрашин гэгшэдэй ажал бүришье һайн. Партиин гэшүүд Контрашин, Краснов, Васильев гэгшэдэй даадаг бригаданууд оролдосото ажал хэрэгээрээ Улаан-Үдын отделенидэ мэдээжэ болонхойнууд.

Депогой коллектив отделениин нимэ депонуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илажа, жэлэй туршада дамжуулгын Улаан туг алдаагүй. 800 гаран тонно нүүрһэ, 40 тонно дизельнэ түлишэ эндэ алмадаа. Коммунистнар Митин, Борисов, Колесников, Кулин гэгшэдэй машинистнүүдэй бригаданууд эрхимлэһэн байна.

Тэрэшэлэн хэлхээ холбоошод, кондукторска резервын, рельс-гагналгын поездын, электростанциин коллективүүд һайн амжалта туйлаа бэлэй.

Туйлагдаһан ажалай амжалтануудта партийна, профсоюзай, комсомолой эмхинүүдэй үүргэнь тон ехэ. Городто оршодог түмэр замай предприятинуудта 250 гаран коммунистнар, 1500-аад профсоюзай гэшүүд, 230-аад комсомолшууд ажалладаг. Дипилэнхи олониинь үйлэдбэриин шухала шухала участогуудта ажаллана. 14 партийна эхин организаци түмэр замай предприятинуудта байгуулагданхай. Гадна городой бусад предприяти, эмхи зургаануудаар 70-аад коммунистнар хүдэлнэ.

Эдэмнай тон ехэ хүсэн болоно ха юм. Ажал хүдэлмэридөө шалгардаг хэдэн коммунистнарай нэрэ дээрэ дурдагдаһан байгаа. Үшөөшье олон хүниие дурдажа, нэрлэжэ болохо һэн. Хаанашье ажаллахадаа коммунистнар һайн жэшээ харуулжа, хани нүхэдөө дахуулжа ябадаг болонхой.

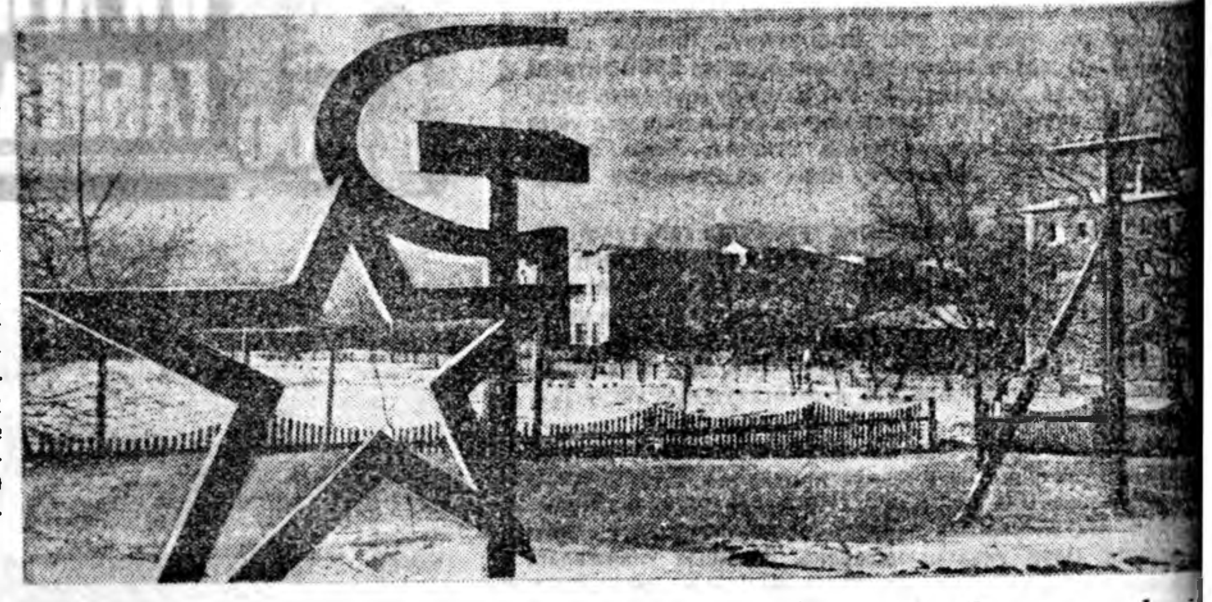
Имагтал энээнэй ашаар түмэр замшадай дүрбэдэхи хүн бүхэниинь коммунис ажалай ударник юм.

В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, ойлгуулажын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэн далайсатай боложо байна. Партийна гэгээрэлэй политһургуули, кружогуудта 340 хүн һуралсажа, агуу ехэ багша Ленинэй үзэл суртал-тай танилсана. Һүүл[...] Ленинэй зохёолнуудаар [...] тическэ конференци [...] радаа хоёр дахин кол[...] ленинскэ уншалгануу[...] Ленин ба хүгжэм», «[...] Маяковскиин зохёол[...] уншалга Мысовая ст[...] тивтэ ехэ һонирхолто[...]

«Агуу ехэ үүсхэл» [...] нинэй зохёолоор зар[...] тическэ конференци[...] хабаадалсаһан байна.

Агуу ехэ багшын [...] үдэрһөө үдэр бүри[...] юумэмнай үшөөл ехэ [...] най городой ажалша[...] нэбди. Багша Ильича[...] Бабушкинай нэрэжэ[...] ойн баяр хүрэтэр оло[...] түсэбтэй юм. Эдэ түсэ[...] гэгдэхэ байха.

Н. [...]
Мысовая станци[...]
парткомой [...]

БАЯР БАЯСХАЛАН ТҮРҮҮЛНЭ

Гушан хоёрдохи жэлээ Мысовая станци дээрэ сигналистаар ажаллаһаб. Ажал тухайгаа хөөрэхэ гээ бол, хэлэхэ юумэн олон. Нэн түрүүндэ ажалнай тад ондоо болотороо хубилаа. 30—40-оод онуудаар улаан, шара, ногоон үнгэтэй фонарь, тугхануудаар зэбсэгжэнхэй, ерэһэн ошоһон поезднүүдые харгын хажууда гаража угтажа, үдэшэжэ байгаабди. Үбэлэй янгинама хүйтэндэшье, зунай аяма халуундашье харгы дээрэ гарахал хэрэгтэй. Поезднуудай аюулгүй ябахые хангаха гээшэмнай харюусалгатай, тон нарин хэрэг.

Мүнөө манай хүдэлмэри сэбэршье, хүнгэншье болоо. Централизна постдо хүдэлнэб. Сигнализаци бүхылөө оньһожоруулагданхай. Мүн урдань хамаг юумэндэ зэмэтэй болодог стрелочнигүүдые мүнөө зам дээрэ харахагүйш, ажалынь мүн лэ автомат зэбсэгээр хангагданхай.

Ерэхэ жэлдэ манай харгыгаар электровозуул ябажа эхилхэнь. Дайнай, дайнай нүүлээрхи жэлнүүд һанаанда ородог. Утаа тооһо татаһан паровозууд, ута составуудые шэрэдэг тепловозууд, харин мүнөө электровозууд...

Поезднуудай ябасань хэды дахин түргэдөө гээшэб. Поезднуудые угтажа, үдэшэжэ байһан хүн лэ энээниие һайса мэдэдэг, ойлгодог байна. Удаа дараалан лэ, бэе бэеэ намналлан гүйлдэнэ.

Түрэл город тухай тобшохоноор хэлэхэ дуран хүрэнэ. Нишэ анханда ерэхэдэм, юрын лэ батахан станци, түмэр замшадай бараагууд, түлхихэдэ унашаха болоһон тооной үмхирһэн гэрнүүд байгша һэн. Бороо хура ороһоной һүүлдэ үйлсөөр ябаха гэбэл, шортоо—шабар, намаг, зориһоор газартаа хүрэнгүй бусаха гү, али гуталаа тайлаха баатай болохош.

Мүнөө эндэ тад ондоо болоо. Мантан томо байшангууд. Үргэн сэхэ үйлсэнүүд, хажуугаарнь ябаган хүнэй ябаха тротуар. Эндэшье тэндэшье магазинууд, библиотекэнүүдэй, һургуулиин гаршаг.

Хүн зоной байдал хэды һайжарааб: өөрын гэр байра олон болонхой. Айлда ороходошни, ажаһуудалынь түгэс—телевизор, радио, мотоцикл, мотоортой лодко — бултынь тооложо ялалтайб.

Хүн зонто Коммунис партиин, Совет засагай олгоһон зол жаргалта байдал имагтал байха ёһотой гэжэ мүнөө мэдэнэбди.

Сэсэ мэргэн Ленинэй байгуулһан Коммунис партиин хүтэлбэри доро эдэ амжалтанууд туйлагдаа. Агуу Ленинэй 100 жэлэй ойн дүтэлхэ тума энэнь элирнэ, баяр баясхалан түрүүлнэ.

М. САВРАСОВ,
станциин сигналист, коммунис ажалай ударник.

ХОТОМНАЙ ГОЁ ҺАЙХАН БОЛОХОЛ

Жэлһээ жэл бүридэ городоймнай түхэл шарай хубилжа байна. Хэдэхэн жэлэй саада тээ манай городто шулуун гэрнүүдые олохогүй байгаа. Дунда һургуулиин байшанһаа ондоо нимэ барилга үгы байһан.

Харин мүнөө 8—16 байратай 16 байшан һаруул уужам үйлсөөр зэлэ татан, элдэб шэрээр яларан харагдадаг. Январь һарада 48 байратай томо байшан ашаглалгада үгтэнхэй. Эдэ байшангуудынай бултаа халуун уһаар дулаасуулагдана.

Дунда һургуулиин байшанда шэнэ залгаа оруулагдажа байнхай. Энээнь черчениин, химиин, физикын кабинедүүд, спортивна зал, столово, үхибүүдэй байха хамтын байра, механическа мастерской нээгдэхэ юм. Ерэхэ һуралсалай шэнэ жэлээр үхибүүднай шэнэ байрадаа түбхинэжэ, нэгэ халаанда һуралсаха хүсэд арга боломжотой болохонь.

Ойрын жэлнүүдтэ олон барилга бодхоогдохо. Тэрэ тоодо байрын гэрнүүд, 300 һууритай, үргэн экрантай кинотеатр, 30 хүнэй ороход хоёр дабхар гостиница (доторонь ресторан нээгдэхэ), 48 байратай үшөө 3 томо байшан, оёдолой фабрика (70 универсальна машина хүдэлхэ юм), автоматическа телефонно станциин байшан, централна канализаци хүдэлжэ эхилхэ. Мүнөө үедэ олонхи барилга, тэрэ тоодо кинотеатр, ажахын хэрэгсэлэй магазин баригдана.

Городтохи түмэр замай предприятинууд үндэһөөрөө шэнэлэн хубилха юм. Мысовая—Улаан-Үдэ хоорондо электровозууд ябадаг болоходо, эндэмнай томо подстанци, электрын контактна утаһануудые ашаглаха энергоучасток баригдажа эхилбэ. Рельс гагнадаг поездын үйлэдбэри үргэдэхэ. Мүнөө тэндэ 12,5 метр утатай рельснүүд холбогдоно. Харин энэ жэлэй һүүл багаар 25 метр утатай рельснүүдые холбожо эхилхэнь.

Городоймнай ерээдүй гоё һайхан. Зүгөөр хүдэлхэл, ажаллахал хэрэгтэй, хүсэ шадалаа гамнангүй.

Үшөө нэгэ юумэн дээрэ тогтолтой. Байгал шадарай райониие национальна парк гэжэ соносхоһонтой дашарамдуулан, Байгал далайн үзэсхэлэн гоё газарнуудаар олон пансионадууд, курорт, санаторинууд, турбазанууд, кемпингнүүд баригдаха бшуу. Манай город шадар нимэ үзэсхэлэн һайхан гоё газарнууд олон. Гадна город соогуурнай Эрхүү — Улаан-Үдэ гэһэн шоссе харгы гарадаг.

Иван Васильевич Бабушкинай нэрэ зүүдэг городтой танилсаха, ойро тойроной үзэсхэлэн һайхан газарнуудаар аяншалха дуратайшуул олон байха.

Тиимэһээ энээндэ хабаатай баригануудманай городто, город шадарнай эхилхэ бэзэ гэжэ найдагдана. Тиигэбэл түрэл городнай бүри гоё һайхан болохол.

Ерэжэ танилсагты манай городтой, Бабушкин городойхид айлшадые угтажа шадахал байна.

В. ШАПОВ,
ажалшадай депутадуудай Бабушкинска горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Хаанай харуу[...] бушкин зэрлиг [...] алуулаа. Зүгөөр [...] байхадаа, бүхы а[...] өөрэйнь зорюул[...] үхэлгүй мүнхэ, эн[...] бусад хэдэн арба[...] мянган, миллион [...] гараар үргэлжэл[...] энэ хэрэгэй түлөө[...] хэд—хүдэлмэришэ[...] һаяа зорюулха, [...] илалта туйлатар[...] хэ гэжэ Бабушки[...] байгаа.

В. И. Л[...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: [...] рельснүүд вагондо [...] жэ байна.

Ф. СОРОКИН[...]

340 КИЛОМЕТР...

РЕПОРТАЖ

Иимэ ута түмэр харгы табиха рельснүүдые Бабушкин городтохи рельс гагналгын поезд, нютагай зоной хэлэдэгээр — рельс гагналгын завод нёдондо жэлдэ холбон гаргаһан байна.

Энэ завод тус городто хэзээ баригдаа юм гэһэн асуудал гаража болоно.

— Түмэр замай Улаан-Үдын отделенидэ паровозуудые тепловозоор һэлгэжэ байха үедэ Мысовая станциин паровозно депогой байра сүлөө гараха болоо һэн. Тиихэ үедэ эндэ рельс холбон гагнаха завод бии болгогдоһон юм,— гэжэ тус предприятиин начальник Геннадий Сергеевич Николенко манда хөөрэнэ.

Рельс гагнаха... Эбдэрһэн, хухарһан рельснүүдые гагнаха гээшэ гү гэжэ бидэнэй һанаанда ороодхибо.

— Бү гайхагты. Бидэнэр эбдэрһэниие гагнанабди, мүн шэнэ рельснүүдые холбожо, ута болгоно ха юмбибди,— гээд заводой главна инженер Георгий Денисович Смирнов манай хөөрэлдөөндэ оролсобо.

Бархатна, зөөлэн харгы гэжэ хэлсэдэг гээшэбди. Рельснүүдэй уулзалга дээрэ вагоной «тук-тук» гэхэ абяанай үсөөн болоходо бархатна харгыда орообо гэжэ түмэр замаар олон дахин аяншалагшад хүхилдэн хөөрэлдэдэг.

Иимэ зөөлэн харгын рельснүүд эндэ бүтээгдэнэ ха юм.

Мүнөө металлургическа заводууд 12,5 метр утатай рельснүүдые гаргана. Харин түмэр зам табихадаа, тэдэниие гагнан холбожо, 25 метр утатай болгоод харгыда табина бшуу. Зүүн Сибирьтэ мүнөө дээрээ гансахан Бабушкин городтохи заводто энэ хүдэлмэри бүтээгдэдэг.

Заводой байгуулагдаһан түрүүшын жэлдэ—1965 ондо 105 километр ута түмэр замда табиха рельснүүд (хоёр утаһан дээрэ тоолоходо) гагнагдаһан юм. 1966 ондо — 220 километр утатай. Үнгэрһэн жэлдэ —340 километр. Нэгэ утаһанда тоолобол — 680 километр. Зөөлэн харгыгаар ябахада хүн зондо зохид болоо юм бэзэ. Рельснүүдые ута болгожо харгыда табихада, ондоо ямар аша үрэ гээшэб гэжэ нүхэр Смирновто хандабади.

— Нэн түрүүндэ поезднуудай ябаса 15—20 процентээр түргэдэнэ. Харгы заһабарилгада мүнгэ зөөриин гаргаша 20—25 процентээр доошолно. Гадна локомотив, вагонуудые заһабарилха болзор дунда зэргээр 15 процентээр удаарна бшуу. Эдэ бүгэдые мүнгэн дээрэ тооложо үзэбэл, хэдэн миллион түхэригтэ хүрэхэ байха.

Заводто ороходо хүн зон үгы тооной. Үйлэдбэринь хүсэд оньһожоруулагданхай.

Вагоноор ерэһэн рельс заводой урда талада кранаар буулгагдажа ябталагданхай. Гагнагдаха, заһабарилагдаха рельснүүд кранаар тусхай транспортер дээрэ табигдаад, заводой корпус руу ошоно. Тусхай пресс дамжан, алишье талаһаань сэхэ бэлэгдоно. Саашаа дамжаһаар таһалдаг станогто орожо, хэрэгтэй хэмжүүрээрээ таһалагдана. Нүгөө талаһаа бусажа ерэхэдээ гагнагдана.

Эндэ «МСГ-500» маркын гагналгын хүсэтэ машина тодхогдонхой.

— Саашаханаа бологты. Ошо сэсэржэ болохо,— гээд гагнуурша оператор Владимир Седунов манда хандаа. Эрьежэ үрдеэгүй байтарнай машинашье хүдэлжэ, алтан ошо сэсэржэ эхилбэ. 2—3 минута үнгэрөө гү, али үгы гү, мүнөөхи хоёр рельсмнай нэгэ ута болоһон транспортероор саашаа ябана.

— Шалгалтада гологдохогүй даа, бү зобогты,— гэжэ главна инженер хөөрэнэ.— Ажалдаа дүршэһэн зон. Гэбэшье техническэ хиналтада арга бэшэ ородог. Тэндэ нюдэ, гараараа үзэдэг бэшэ, харин магнитна, ультра абяанай аппарадууд одоол наринаар шалгадаг гээшэ.

Заводой корпус руу маанадтай сугтаа ороһон рельснүүд гагнагдаад шалгагдаад, бидэнтэй хамта тэндэһээ гаража, бэлэн продукциин талмай дээрэ ябталагдажа байгаа һэн.

Табан хүн завод соо ажаллажа байба. Газаань, кранай дэргэдэ 4 хүн. Имэл даа, оньһожоруулагдаһан үйлэдбэри гээшэмнай.

Рельснүүдые имагтал заводтоо гагнана бэшэбди. Тусхай нүүдэл агрегат эмхидхэгдэнхэй. Тэрэмнай сэхэ зам дээрэ ажаллана. Тиигээгүйдэшье аргагүй — хаана нэгэ рельсын хухархада, тэрэниие абажа һэлгэхэ арга хододоо байдаггүй ха юм. Иимэ ушарта нүүдэл агрегаднай абарна бшуу,— гэжэ заводой начальник Г. С. Николенко хэлэнэ. Коммунист Лев Георгиевич Сухадольский тус агрегат даажа ябадаг. Үнгэрһэн жэлдэ даабаряа 110 процент дүүргэһэн байна.

Партиин гэшүүн Иван Петрович Таракановай хүтэлбэрилдэг халаанайхид үнгэрһэн жэлдэшье, байгша ондошье эрхим ажалаараа завод дээрээ суурхаһаар. Крановщица Нина Вербина, гагнуурша Анатолий Кашкевич, станок дээрэ хүдэлдэг Наталья Кожевникова, Александр Саврасов болон бусад коммунис ажалай ударнигуудай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ,
манай корр.

СОВЕТ-ХИТАД ХИЛЭ ДЭЭРЭ ХИТАДАЙ ЗАСАГААРХИД ХАРАТА ЯБУУЛГА ХЭБЭ

...мүрэн дээрэхи хилэдэ ойрохоно оршодог ...йловка гэжэ тосхон шадар (Даманска арал) ...засагаархид мартын 2-то Москвагай сагаар ... минутада зэбсэгтэ харата ябуулга хээ. Хитадай ...отряд совет хилые дабан гараад, Даманска ...шэглэhэн байна.

...юбшние сахидаг совет хилын харуулшад руу ...эргэшэд гэнтэ буудаа. Хүнүүд алуулhан, шар-...байна.

...хилын харуулшадай зүгhөө эрид шууд ябуулга хэhэнэйнь ашаар хилэ дабагшад совет газар дээрэhээ намнагдаа.

Хитад-совет хилэ дээрэ хитадай засагаархидай харата ябуулгануудые хэhэнтэйнь дашарамдуулан, энэ ябуулгыень эрид шууд буруушааhан ното Советскэ правительство Хитадай правительствада байгша оной мартын 2-то эльгээгээ. Хитад-совет хилэ дээрэ Хитадай засагаархидай хэhэн харата ябуулгада шанга харюу үгтэхэ байха тээд ното соо заагдана.

(ТАСС).

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛ

ЭРМЭЛЗЭЛ, ЭДЭБХИ, ХАРЮУСАЛГА

Хэдэн жэлэй урда тээ соёлой хүдэлмэрилэгшэд болохо дуратай хүниие хүдөөдэ олохонь ехэл хүндэ байhан юм. Нэгэдэхеэр, салингынь бишыхан hэн; хоёрдохёор, клубые гү, али библиотекые даагшаар ямаршье мэргэжэлгүй ажал хэхэ дурагүй хүн лэ хүдэлдэг гэhэн hанамжа зоной дунда бүхөөр тараhан байжа, муу ажалтай хүн гүүлэхэhээ түбэгшөөгөөд, шадаха бэлигтэйшье hаа, ондоо ажал бэдэрхэ ушартай болодог байгаа. Тиигэжэ, мүн бусадшье шалтагаанhаа болоно, hаяын сагууд болотор хүдөөгэй соёлой хүдэлмэри мэргэжэлтэдээр ядалдаа юм, мүнөөшье зарим газарта ядалдаhаар зандаа. Жэшээ болгон, манай байдал абажа харая.

Табан жэлэй урда тээ Мухар-Шэбэрэй аймгүйсэдкомой дэргэдэхи культурын таhагай мэдэлэй соёлой 4 байшан ба 24 клубта дээдэ ба дунда мэргэжэлтэй нэгэшье хүн хүдэлдэггүй байгаа юм. Хүдөөгэймнай библиотекэнүүд мэргэжэлтэдээр тулюур hэн. Тиимэhээ багшын мэргэжэлгүй хүнүүдые hургуулинуудта асараад, үхибүүдтэ ном заалгажа эхилhэнтэй адли юумэн хүдөөгэй соёлой хүдэлмэридэ болоно байгаа бшуу. Энэ эбсэхээр бэшэ хэрэг имагтал хүдөөтэй соёлой хүдэлмэриин тоогдодоггүй, зарим партиина, советскэ эмхи зургаануудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй тусхай анхаралаа хандуулдаггүй дээрэhээ болодог байгаа.

Теэд энэ байдал hүүлэй үедэ hайн тээшээ хубилжа байнхай. Юундэб гэхэдэ мүнөөнэймнай хүдөө нютагай хүн зон шилээд хубилаа, тэдэнэй эрилтэ ондоо болоо, эрдэм hургуулинь ехэ болоо, ажал хүдэлмэридэ залуу наhанай, тусхай мэргэжэлтэй, машина техникэ мэдэхэ хүнүүд орожо байна. Хүдөө нютагайнгаа нюур шарайе городойхидо дүтэлүүлэн хубилгаагүйдөө, хүдөөдөө городойхиhоо дутуугүй соёлой, спортивна, амаралтын, hуралсалай, комплекснуудые бодхоогүйдөө, хүн зоной ажаhуудалые мүн лэ городойхидол hайн болгоогүйдөө, дээрэ дурсагдагша залуушуулые, мэргэжэлтэдые хүдөөдөө байлгажа, ажал хүүлэхэ гээшэ бэрхэ. Сагай энэ эрилтые ойлгоhон зарим ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд соёлойнгоо хүдэлмэриие hайжаруулха хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуулжа эхилээ. Эгээл иимэ хүдэлмэри, жэшээнь, манай аймагай «Знамя Ленина» колхоздо ябуулагдана. Гэхэтэй хамта, тус хэрэгые хэн хайшан гээд шиидхэнэб гээд лэ орхингүй, харин нэгэ захатайгаар, түсэбтэйгөөр, тусхай хараа шугамтайгаар ябуулха шухала. Тиимэhээнь РСФСР-эй ба БурАССР-эй культурын министерствэнүүдэй тусхай дурадхалнуудые хараадаа абан, КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райком, аймгүйсэдкөм соёлой хүдэлмэриие hайжаруулха хэрэгые аймагайнгаа түб hуурин — Мухар-Шэбэрhээ эхилхэ бэ мэргэжэлтэдые бэлдэлгээр захалха гэжэ тогтоогоод, тусхай хэмжээ ябуулгануудые хараалhан байна.

Тэрэнэй үндэhөөр Мухар-Шэбэр тосхоноо аймагайнгаа соёлой хүдэлмэриин методическа центр болгохо зорилготойбди. Эндэ культурын эрхим hайн ордон, библиотекэ, спортивна комплекс, арадай театр гэхэ мэтэнүүд хүдэлхэ, колхоз, совхозуудай соёлшодто, тэдэнэй али бүхы ажал ябуулгада туhалха болоно. Жэшээнь, манай арадай театр хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ байна. Тэрэ хүдөөгэй уран hайханай бүлгэмүүдэйхидтэ туhалдаг юм. Нютагтаа зүжэг, дуу бэлдэжэ, нүхэдөөрөө хамта наада табижа шадахаар хүнүүд аймагай түбэй культурын байшангай дэргэдэ уригдажа, арадай театрайхидай дунда хэдэн хоногой туршада байжа, түрүүшүүлэй дүй дүршэл шудалдаг, тэрэнhээ гадна элдэб семинарнуудта уригдадаг. Тэрээн дээрэ аймагай культурын байшангай (директорынь нүхэр Зубарев) хүдэлмэритэй танилсадаг, коллективэйнь дунда өөhэдөө хэдэн хоногой туршада хүдэлдэг байна.

Мүн лэ энээндэ адляар хүдөөгэй библиотекэнүүдые даагшад аймагай библиотекэдэ сугларжа, эндэхи ажалайнь түрүү дүй дүршэлтэй танилсадаг. Илангаяа холын бэлшээриие малшадай дунда соёлой хүдэлмэри ямараар ябуулбал зохисотойб гэжэ тэдэнэр hанамжануудаа хубаалдадаг. Энэ талаар манай аймагта ехэ юумэ туйлаhан нүхэд олон. Жэшээ болгон. Шаралдайн ба Никольскын хүдөөгэй библиотекэнүүдые даагшад Е. С. Павлуцкая, И. И. Бодров гэгшэдэй хүдэлмэриие дурдажа болоно. Эдэ нүхэд даалгагдаhан ажалдаа эрхимээр хандахаhаа гадна, нютаг нютагайнгаа эгээл хүндэтэй хүнүүд, илангаяа холын бэлшээриин малшадай дүтын нүхэд болонхой. Тэдэнэй даадаг библиотекэнүүд БурАССР-эй Культурын министерствын, Республикын культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитедэй зүгhөө «Эрхим библиотекэ» гэhэн дипломдо хүртэнхэй.

Түрүүшүүл тухайгаа дурдаhан хойноо Түгнын соёлой байшангые даагша, аймагай Соведэй депутат, эхэнэрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ П. Т. Перелыгина тухай хэлэнгүй үнгэржэ шадахагүй байнаб. Энэ нүхэр тус ажалдаа 11 жэл хүдэлөө юм. Тиимэhээ нүхэр Перелыгина соёлой хүдэлмэриие анханhаа голонгүй, зарим хүтэлбэрилэгшэдтэ ехэ тоогдодоггүй байгаашье hаань, эрхимээр оролдожо хүдэлhэн хүн юм. Имагтал Полина Тимофеевнагай ашаар Түгнын хүдөөгэй клуб мүнөө Соёлой байшан хүрэтэрөө ургажа, «Эрдэм». «Одон», совхозуудай хүдөөгэй клубуудай дундахи методическа центр болонхой. Эндэл hүүлэй үедэ республика доторнай суутай, манай Мухар-Шэбэрэй аймагта заншалта болоhон «Үбэлые үдэшэлгэ» (Мартын 9), «Забайкалиин хуhад» (Июниин 14—15), «Малшадай hайндэр» (Январиин 9—12), «Нэрэ үгэлгэ», «Армида үдэшэлгэ» гэхэ мэтэ hайндэрнүүд мүндэлhэн байна. Мүнөө Түгнын соёлой дэргэдэ «Ленинскэ таhалга» хүдэлжэ эхилээ. Тэрэнэй дэргэдэ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаhан бүхы хүдэлмэринүүд үнгэргэгдэдэг.

Эрхим hайнаар хүдэлдэг иимэ нүхэд тухай үргэнөөр хөөрэжэ болохо юм ааб даа. Зүгөөр соёлой гуламтануудта эрмэлзэл, эдэбхи, харюусалга ехэтэй хүнүүд хүдэлхэдөө, хүдөөгэй соёлдо ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, партиина ба советскэ органуудай тусгаар анхаралаа хандуулаад байхада, ехэ туйлалта амжагдаха байна гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Жэшээнь, манай аймагай автоклубай эхин түрүүн ябажа эхилхэдэ, колхоз, совхозуудта тэрэниие хүлеэжэ абахаяа хашардаг байhан юм. Теэд мүнөө графигайнгаа ёhоор ерэхэ үдэртөө ажахыдань харагдаагүй hаань, хонхододог, гомдодог болонхой. Энэ хадаа хүдөөгэй соёлдо шэнэ юумэнэй бии бололто угаа ехээр hайшаагдан, хүн зондо түргэнөөр, халуунаар хүлеэн абтадаг байhыень гэршэлнэ. Тиимэhээнь соёлой хүдэлмэриие hонирхолтой болгохо, шэнэ формонуудые hанан нэбтэрүүлхэ мэргэжэлтэд хэрэгтэй. Энэ хүдөөгэй соёлой эгээл шухала болоhон асуудал. Ушар юуб гэхэдэ, мэргэжэлтэд дуталдажал байдаг. Улаан-Үдымнай хүгжэмэй училищи, соёл гэгээрэлэй hургуули, Зүүн-Сибириин культурын институт жэл бүри хэдэн олон мэргэжэлтэдые гаргажа байдаг. Теэд тэдэнhээнь нэгэшье хүн hүүлэй 3—4 жэл соо манай аймагта ерээгүй, харин бидэ өөhэдөө нютагайнгаа хүнүүдэй дундаhаа мэргэжэлтэдые бэлдэhэн байнабди. Тиигэжэ, аймаг доторхи 19 библиотекэдэмнай дээдэ, дунда мэргэжэлтэй хүнүүд хүдэлнэ, клубуудые даагшадаймнай 6-ниинь дунда мэргэжэлтэй, 3 хүмнай курсада, 2 хүмнай институтда hуража байна. Гадна Совет Армиин албанhаа 5 хүн бусажа ерэхэ юм. Эрхим hайн мэргэжэлтэдээр түгэс хангагданги байбал, хүдөөгэй соёлой хүдэлмэриие hонирхолтой hайнаар ябуулжа болохоор.

Мүнөө В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе угтуулан, хүдөөгэй соёлшодой хэхэ юумэн илангаяа ехэ болонхой. Тиимэhээнь дүй дүршэлөө хубаалдажа байбалнай, тон ехэ аша туhатай байха hэн гэжэ hанагдана.

Т. СИНЕЛЬНИКОВА.
Мухар-Шэбэрэй аймгүйсэдкомой культурын таhагые даагша.

ҮГЖЭЖЭ БАЙҺАН ҺАЛБАРИ

...сын совхоздо адуу олоор ...лха гэhэн шиидхэбэри хэ...саада тээ Яруунын ай...хүтэлбэрилхы зургаанууд ...байгаа. Совхозой адуун ...тоо дээшээ нэмэжэл байн... Мүнөө тус ажахыда хамта ...2000 шахуу толгой адуун ...лоно.

...уулайнь фермэ бэеэ даанхай, ...отделени болотороо хүг... адуун hүрэгые ажалша бэр...уултай хүнүүд харууhал... фермын хүдэлмэришэд М. Э. ...дуев, Б. Б. Эрдынеева, ...Жигжитова, Л. Б. Турха...он бусад ажал хэрэгээ hайн ..., түрүү адуушад болонхой. ...хозой дирекциин, парткомой ...гоор адуушадай байра бай...идхагдажа, тэдээндэ түлэг...алин хүлhэнэй гуримшуу...ай ашаар энэ hалбари ...үгжэжэ, hайн үрэ дүн... харуулжа эхилээ. Адууша...дунда социалис мүрысөөншье ...далайсатайгаар дэлгэрээ.

...И. Ленинэй түрэhөөр 100 ...ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр уг...ба табан жэлэй түсэбые ...ээнь урид дүүргэхын тү...эрhэн бүгэдэ арадай со... мүрысөөндэ оролсоhон ...ын совхозой адуушад байг... адуун hүрэгэйнгөө тоо ...2600-да хүргэхэ, зуун ...hөө 75 унага абажа, гар...лангүйгөөр түлжүүлхэ ...иалис уялга абанхай.

...жэлэй үбэлжэлгэдэ эн...адуушад урданайхида орхо...hала hайн бэлэдхэлтэйгээр ...гэжэ байра байдал дээрэ...ээр харагдана. Үбhэ, тэ...ие ехээр хуряагдажа аб-...

...hайшаалтай юумэн гэхэ...хан зунгүй байрала hэлгэжэ, ...дадаг адуушадай үбэлжөө...тгүр барилга ехээр хэг... байна. Жэшээлхэдэ, Хара-Нуур, Бүтүүдэ адуушадай байрын гэрнүүд, бани, дал, хорёонууд шэнээр баригданхай. Мүн Байса, Жаргаланай голнуудтахи үбэлжөөнэй гэр, адуу хааха дал, хорёонууд, үбhэнэй хашаанууд hайн. Гадна мүнөө жэл адуушадай зундаа байрлаха холын зуhалангуудта шэнэ барилганууд хэгдэхээр хараалагдана. Энээндэ мүнгэ зөөри hомологдоо гэжэ отделениие даагша Л-Ц. Дымбрылов мэдүүлнэ.

Адуушадай өөhэдынишье ажабайдал hүүлэй үедэ эрид hайжараа. Совхозой түбhөө нүүдэл библиотекэ абаашагдана. Орон дотор, хилын саана болоно байhан hонинуудтай адуушадайнгаа танилсажа байхынь тула совхозой дирекци, партком тусхай транзистор-приёмнигуудые абажа үгэhэн юм.

Адуушад hара бүхэндэ ээлжээ ээлжээтээр хэдэн үдэрөөр гэртээ ошожо амарнад. Үбhэ, түлеэгээ машина, тракторaap зөөдэг.

— Мүнөө жэл ехэ хүйтэн болоо. Тиигэбэшье адуун hүрэг хүсэ шадалаар яhала гэмгүй. Даажа абаад, харууhалжа байhан адуун hүрэгөө гээлтэ, хоролтодо оруулангүйгөөр ондо оруулха талаар абаhан уялгаяа үлүүлэн дүүргэхын түлөө яhалал оролдожо байнабди. Манай ажабайдал hайжаржа, хүдэлхэдэ урматай, хүнгэн болоо, — гэжэ үнинэй, бэрхэ адуушад Л. Б. Турхаев, Ж. Г. Цыбенов гэгшэд хөөрөө hэн.

Хабтагай үргэн Яруунын баян дайдаар үбэл зунгүй адуун hүрэгөө атарлуулан бэлшээдэг адуушадай ажал магтан дууламаар.

М. ЦЫРЕНОВ.

Зураг дээрэ: (наада таладань) Яруунын аймагай Исэнгын совхозой бэрхэ адуушадай нэгэн Л. Б. Турхаев.

Э. ЛАПИНАЙ фото.

ЭЭЛЖЭЭТЭ СЕМИНАР

В. И. Ленинэй зохёолнуудые шудалагшадай дунда теоретическэ семинар хүтэлбэрилдэг пропагандистнуудтай хоёр үдэрэй семинар КПСС-эй Буряадай обком, республикын «Знание» бүлгэм үнгэргэбэ. Тус семинарта республикын ажахынуудhаа 50-яад, Улаан-Үдэ хотын предприяти, эмхи зургаануудhаа дүшөөд пропагандистнар хабаадалсаhан байна.

«В. И. Ленинэй ажал ябуулга —Эхэ орон, арадтаа үнэн сэхээр алба хэлгын үльгэр жэшээ», «СССР-тэ социализм байгуулгын ленинскэ хараа түсэбүүд», «В. И. Ленин национальна асуудалаар партиин политика ба теори байгуулагша», «Дэлхэйн хоёр системын ажахынуудай хоорондохи экономическа мүрысөөн» гэhэн асуудалнуудаар дэлгэрэнгы лекцинүүд уншагдаба. Түүхын эрдэмэй кандидат Г. Д. Басаев, доцентнүүд Н. И. Бартанов, Н. Н. Егунов, М. П. Хабаев (Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институт), экономикын эрдэмэй кандидат И. М. Занданов (Буряадай филиалай ниитын эрдэмэй институт) болон бусадай уншаhан лекцинүүдые семинарта хабаадалсагшад анхаралтайгаар шагнаба.

Уласхоорондын байдал тухай лекци «Знание» бүлгэмэй Буряадай отделениие лектор А. В. Тыхешкин уншаhан байна.

Семинарта хабаадагшадта «Коммунис общество байгуулжа байгаа мүнөө үедэхи үзэл сурталай хүдэлмэриин гол шэглэлнүүд» гэhэн асуудалаар КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр А. А. Бадиев хөөрэжэ үгэhэн байна.

СОВХОЗУУДАЙ ТУҺАЛАМЖА

Хэжэнгын аймагта жэл ерэхэ тума барилга үргэнөөр ябуулагдадаг болоно байнхай. Гансахан аймагай түбшье бэшэ, ондоо тосхон hууринуудай үнгэ шарай хараа байса хубилна. Ехэ холуур ошонгүй, hүүлэй үедэ болоhон нэгэ хэды хубилалтанууд тухай эндэ тогтохо дуран хүрэнэ.

Хэжэнгын совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад пекарни муутай дээрэhээ хилээмээр урданнь нэгэнтэ бэшэ дуталдадаг байhан. Шэнэ пекарни барюулха тухай асуудал ходо табигдадаг hэн. Одоол мүнөө энэ асуудал хүсэндөө оруулагдажа, Хэжэнгын совхоздо шэнэ пекарни барюулагдаба. Совхозой хүсөөр баригдаhан уужам hаруул, ехэнүүд сонхотой пекарни нэгэ үдэрэй турша соо 15 тонно талха барижа гаргаха арга боломжотой. Пекарниин ажал оньhожоруулагданхай.

«Первомайский» совхоздо ерэhэн хүн шэнэ гэрнүүдэй үйлсэ гудамжа болон байхые нюдөө баясаан хараха. hургуулиин шэнэ байшан, гостиница болон больница бэшэ гэрнүүд сооhоо элихэнээр тобойн байдаг. Тус совхозой хүсөөр эд бараанай шэнэ магазин баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Магазиндань 2 наймаашан хүдэлнэ. Досоонь ороходо урматай зохид.

«50 лет Октября» совхоз мүн лэ шэнэ магазин барихаяа шиидээд, энэ түсэбөө бэелүүлжэ байнхай. Гадна Чисаанын совхоз баhал магазин бариха түсэбтэй.

Иигэжэ Хэжэнгын аймагай совхозуудай хүсөөр шэнэ, дулаан магазинуудай байшангууд тобойн үндынэ.

Е. ЛАМОЖАПОВ.
Хэжэнгын аймагай райпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ.

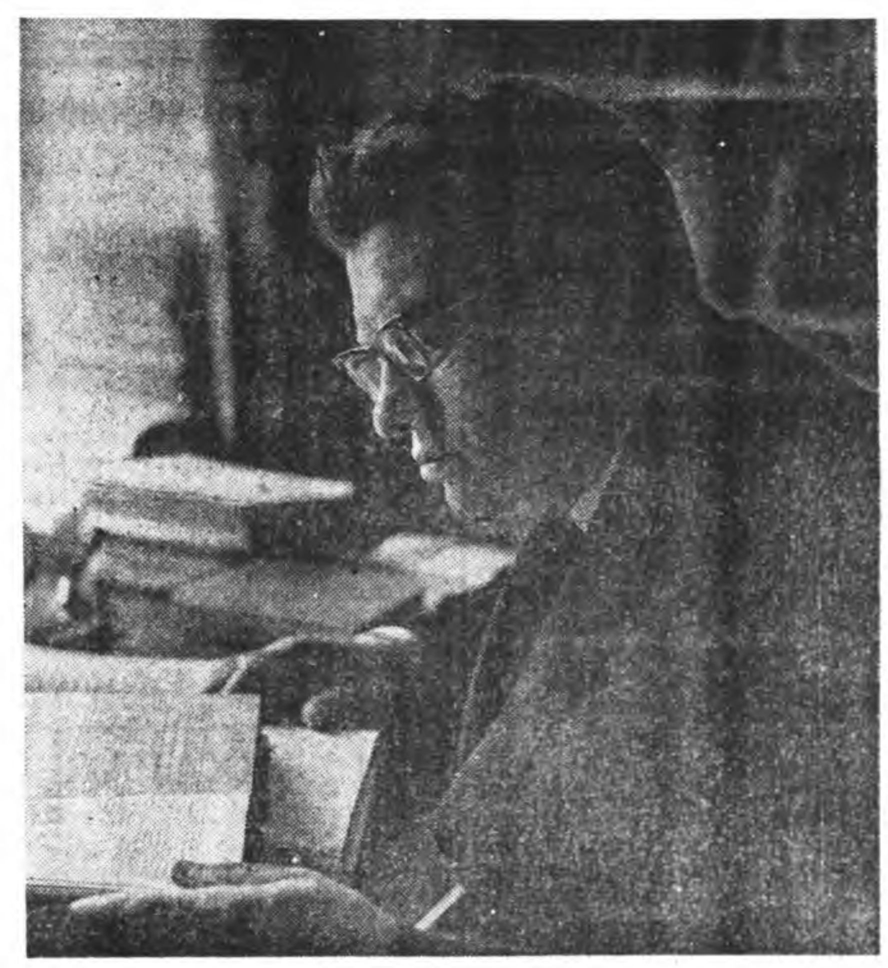

...оной хэблэл захилга Ахын аймагта урдахи жэлнүүдтэ орходоо яhала hайнаар үнгэрөө. Ниитын ...хүдэлмэридэ «50 лет Октября» колхозой почтальон Н. Ж. Аюшеев ехэ оролдолго гарга...

...И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн hайндэрэй ба нютагай Соведүүдые hунгаха hунгалтын ...байха үедэ газетэ, журналнуудые зоной дунда тараадаг почтальонуудай үүргэ улам дээ...ээниие зүбөөр ойлгоhон нүхэр Аюшеев тушаалта ажалдаа харюусалгатайгаар хандана.

...дээрэ: «50 лет Октября» колхозой почтальон Н. Ж. Аюшеев.

Д. ДУГАРОВАЙ фото.

Ханты-Мансиин национальна округ. Тюменскэ областиин хойто зүгтэ ажалша бэрхэ заахан арад ажаhуудаг. Урдань эдэнэр ооhэдын үзэг бэшэггүй байгаа. Агуухэ Октябриин ашаар айхабатр ехэ хубилалтанууд эндэ болоо. Өөhэдын литература, интеллигенци ургаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тюменскэ медицинскэ институдай багша Л. Е. Киселев. Энэ хүн национальна округ тухай нилээд ехэ юумэ бэшээ юм. Мүнөө докторско диссертаци бэлдэнэ.

ТАСС-ай фото.

„Буряад үнэндэ" бэшэhэнэй hүүлээр

«АВТОБУС ЯБУУЛДАГ БОЛЫТ»

«Зэдын аймагай «Коммунизм», Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд аймагайнгаа түб Петропавловка, Сэлэн-Дүүмэ, Улаан-Үдэ хото ошохо болоходоо аргагүйдэнэ. Юуб гэхэдэ эдэ нютагуудай ажалшад автобусуудай ябадаг ехэ харгыhаа 15—30 модсной газарта байдаг юм. Тиимэhээ иимэ маршрут бии болгохо хэрэгтэмнай туhалыт» гэжэ хандаhан бүлэг уншагшадай корреспонденци дээрэ дурсагдаhан гаршагтайгаар манай газетын декабриин 18-най номерто толилогдоhон юм.

«Корреспонденци дотор хэлэгдэhэн баримтанууд булта зүб байба. Буряадай транспортна управлени январь hарада манай Зэдын автотранспортна предприятида «ПАЗ-652» түхэлэй хоёр автобус эльгээhэн байгаа. Мүнөө тэдэ автобусуудай нэгэниинь Петропавловка—Дэдэ Үшөөтэй—Инзагата—Борьёо—Зэдын станци—Петропавловка гэhэн маршрудтайгаар ябана. Хоёрдохи автобус—Петропавловка—Белоозерск — Нюга—Енхор—Бооцо—Петропавловка гэhэн маршрудаар ябадаг болонхой гэжэ КПСС-эй Зэдын райкомой секретарь нүхэр Манзаров манай редакцида мэдээсэбэ.

...ИЕ ЯМАРААР ХАНГАНАБ?

...АЛШАДАЙ ...ЙШААЛДА ...РТЭГШЭД

Хара ногоон будагтай, хажуу таладаа «Автолавка» гэжэ аржыса бэшээтэй ашаанай машина хүбэн саhаар хушагдаhан салуу уужам талын дундуур шуран хурдаар тэгүүлнэ.

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой. хоёрдохи бригадын ахалагша хонишон Дашицырен Зондуевай даажа байhан отарынхид дүтэлжэ ябаhан автолавка харахадаа олиггүй ханамжатай, баяртай юумэд:

— Оо, айлшад-наймаашаднай саг дээрэ сагаалганаар морилбол, — гэлсэнэ.

Хонишодой үдэрэйнгөө хоолдо суглархада, автолавкын шофер Виктор Андреевич Брянский, тэрэнэй хани нүхэр Екатерина гэгшэд сагаан фартук зүүнхэй, ялайтар аршаhан шэгнүүр урдаа табинхай, малшадые урин налгайгаар угтаба.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда хабаадаhан ордентой солдат, мүнөө колхозой эрхим хонишодой нэгэн Дашицырен Зондуев автолавкада ерэжэ, танил нүхэдтэеэ мэндэшэлэлсээд:

— Хабарай хаhа, шабар уhан болохо саг дүтэлбэ. 41 размерэй кирзовэ сабхи байха гү? — гээд hураадхина.

— Байхал даа, аха нүхэр, — гэжэ сортоотойхоноор дуугараад, Екатерина Брянская хэдэн паар кирзовэ сабхиин тооhо аршан байжа, хонишондо шэлэжэ абахыень hарбайба. Удабашьегүй автолавкын хажууда отарынхид сугларба. Наймаашан Екатерина Андреевна ногоон сай, саахар, тамхи, зуруул, хубсаhа хунар гэхэ мэтэ шухала хэрэгсэлнүүдые, эдеэ хоолой зүйлнүүдые малшадта наймаалба.

— Таамнай хаана хүрэтэр ябахатнайб?—гэжэ Виктор Брянскида маанарай хандахада, маршрудайнгаа хуудаhа харасагаан байжа, тэрэ:

— Яhала олон газараар ябагдаха даа. Ушар юуб гэхэдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой малшад түшэ гаран фермэ, отаранuудта байрланхай. Хүйтэн шанга, саhан багашье hаа, харгы замнай хатуухан даа. Хада уулын хормойгоор, жалга жаамаар тогтоhон хүр саhанда зоогдожо, даарахашье ушар тохёолдожо болохо. Юрэдөө, сэхынь хэлэхэдэ, түл абалгын халуун хаhын ороод байхада, бидэнэр, худалдаа наймаанай хүдэлмэришэд арга шадалаараа малшадтаа туhалха уялгатайбди, — гэбэ.

Нээрээшье, Загастайн сельпогой залуу наймаашад Екатерина, Виктор Брянскитан совет худалдаа наймаанай түрүүшүүлэй зэргэдэ ябалсана. Тэдэнэр малай үбэлжэлгын эхилhэнhээ хойшо нүүдэл наймаагаа тэhалгаряагүй хэжэ, үргэн олон малшадай хүндэтэй айлшад болонхой.

— Брянскитан эд бараа наймаалха hара бүриингөө түсэбые 110—120 процент дүүргэдэг, шударгы бэрхэ наймаашад юм, — гэжэ Загастайн сельпогой правлениин түрүүлэгшэ Николай Абагоевич Именохоев тэдэниие магтаа бэлэй.

Дээрэ дурсагдагша нүхэд шэнги тушаалта ажалаа шадамараар, харюусалгатайгаар эмхидхэжэ, колхоз, совхозуудай зуун малшадые эд бараагаар эрхимээр хангажа байhан магтаалтай бэрхэ наймаашад Сэлэнгын аймагай потребсоюзда олон юм. Жэшээлхэдэ, Ноёхоной XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой фермэ, отарануудаар ябабалтнай автолавкын шофер-наймаашан Георгий Петрович Коломениие hайшаалтай халуун үгөөр дурдаха.

Ямаршье хагсуу, саhан шуурган Георгий Петровичто хамаагүй, графигаар хараалагдаhанай ёhоор ажалаа бүтээжэ, холын малшадта хэрэгтэй юумыень асаржал үгэдэг заншалтай. Үбэлэй шэмэрүүн хүйтэндэ, малшадай забдагүй сагта тэдэниие угаа хэрэгтэй эд бараагаар, эдеэ хоолоор саг соонь хангаха гээшэ ямар ехэ удха шанартай гээшэб? Тиимэл хадаа Георгий Петрович малшадай зүгhөө баяр баясхаланда хүртэн, арбан зургаадахи жэлээ хүдэлжэ байна.

Р. БАЛДАНОВ.

60 НАҺАНАЙ ОЙ

Үнгэрһэн амаралтын үдэшэ Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай театрайхид өөрынгөө нүхэр, Буряадай АССР-эй габьяата артист С. Б. Рабсаловай 60 наһанайнь ойе баяр ёһололой оршон байдалда үнгэргэбэ. Энэ баярта үдэшые тус театрай главна режиссер Сэхиров нээхэдээ, үндэр наһатынгаа намтар тухай тобшохоноор хөөрэжэ, суглараашадые ехэтэ баясуулаа. Удаань культурын министр Н. Н. Нимаев Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота барюулжа, саашанхи творческо ажалдаа амжалта туйлахыень үреэгээ. Мүн тиихэдэ культурын министрэй орлогшо Г. Н. Миронова, КПСС-эй Хэжэнгын райком, аймгүйсэдкомой зүгһөө нүхэр Б. Ц. Намдаков гэгшэд хүндэлэлэй грамотануудые, үнэтэ бэлэгүүдые барюулба.

Энэ үдэшэ һайндэрэйнгөө ойе тэмдэглэгшэ артист С. Б. Рабсаловай «Шүдхэртэй сүндүүг» гэһэн зүжэгэй II-дохи үйлэдэ гол геройн роль наадахада, суглараашад нэрьемэ альга ташалгаар угтажа, үшөө дахин харуулхыень гүйһан байна. Үшөө «Сэрэмпэл» гэжэ зүжэгһөө Бадма баянай роль гүйсэдхэжэ, харагшадые ехэтэ һонирхуулаа.

Манай корр.

УХААЛАН ЗОХЁОГШОДОЙ АЛМАЛТА

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай ухаалан зохёогшод түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ 463,7 мянган түхэригэй алмалта хэһэн байна. Энэнь урзанданайхида орходоо 101 мянган түхэригөөр ехэ болоно.

Мүнөө үедэ тус комбинадай ухаалан зохёогшод 1969 оной гурбадахи кварталай түсэбөөр ажаллажа байнхай.

Эндэ илангаяа А. Иляскин, В. Никитин, И. Романов болон З. Ларюшкина гэгшэдһээ бүридэһэн ухаалан зохёогшодой творческо бригада амжалтатайгаар хүдэлнэ.

Н. МАЛЬЦЕВ.

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭ[Д]

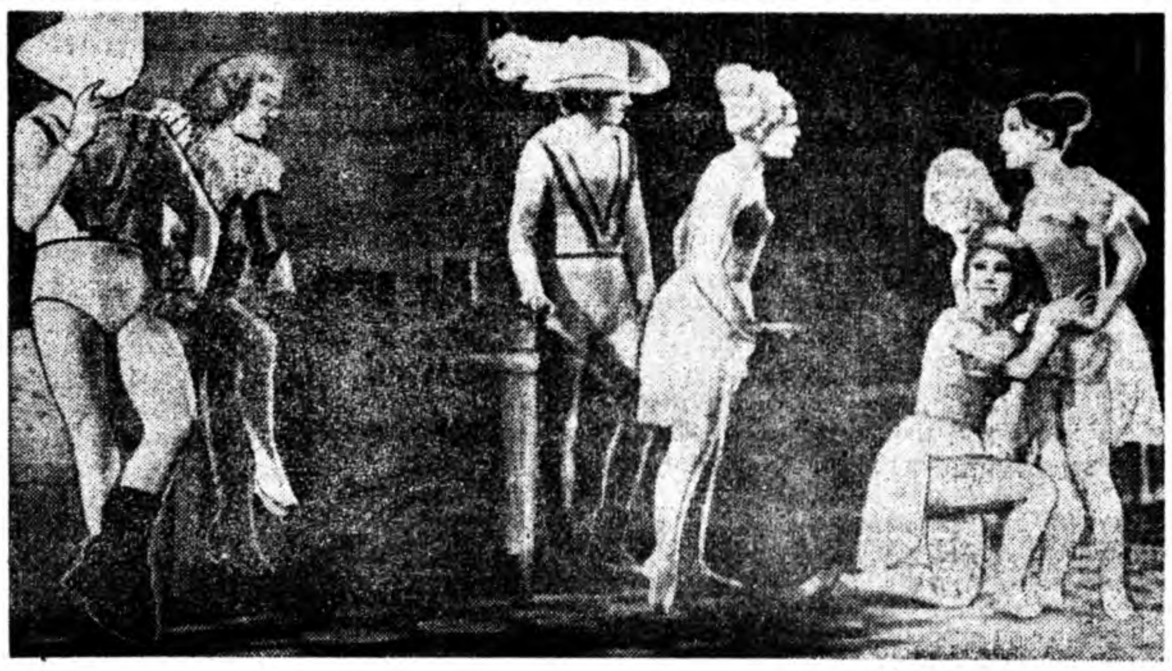
ҺАЯХАН ХЯАГТЫН ГИДРОМЕЛИОРАТИВНА ТЕХНИКУМЫЕ ДҮҮРГЭЖЭ, ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭД ГАРАБА. ЭНЭ УДАА 43 ЗАЛУУ ХҮБҮҮД, БАСАГАД ТУС ҺУРГУУЛИ ТҮГЭСХЭЖЭ, ГИДРОМЕЛИОРАТИВНА ХҮДЭЛМЭРИИЕ ОНЬҺОЖОРУУЛГААР ТЕХНИК-МЕХАНИК ГЭҺЭН ЭРДЭМ МЭРГЭЖЭЛТЭЙ БОЛОЖО ГАРАҺАН БАЙНА.

ДУНДА МЭРГЭЖЭЛЭЙ ЭРДЭМЭЙ ДИПЛОМ ХАМГААЛҺАН 43 СТУДЕНТНЭРЭЙ 17-ниинь ЭРХИМ «ҺАЙН» ГЭҺЭН 23 СЭ[Г]... АБАА. ИННОКЕНТИЙ ТИ[М]... ЭРХИМ ГЭҺЭН ТЭМДЭГТЭЙ ... ЛОМТОЙ. ҺАЙН СЭГНЭЛ... ГЭЭР ДҮҮРГЭГШЭДЭЙ ... БОРИС РАНЖУРОВ, ПЕТР ... ЛЕВ, ВЛАДИМИР ПОПОВ ... БУСАД БИИ.

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭ[Д] ... РЯАДАЙ АССР БОЛОН Б... ЗҮҮН СИБИРИИН ОБ... НУУДТА АЖАЛЛАХА ПУ... ТОЙ АЯН ЗАМДАА МОРДО...

З. БАДМА...

„ГУРБАН МУШКЕТЁР" УЛААН-ҮДЫН СЦЕНЭ ДЭЭРЭ

Оперо болон баледэй театрай коллектив А. Дюмагай романай удхаар бэшэгдэпэн «Гурбан мушкетер» гэжэ балет найруулжа бэлдэһэнээ үнгэрэгшэ амаралтын үдэр зондо харуулба. Найруулан табилгын уран һайханай хүтэлбэрилэгшэнь — Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша М. Заславский, дирижорынь — Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша М. Балдаев, балетмейстерынь — РСФСР-эй арадай артист П. Абашеев.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Баледэй үзэгдэлнүүд. Миледиин рольдо — артистка О. Коротковa.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Спорт

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Улаан-Үдын авиационно заводой стадионой елүүр дээрэ мотоциклаар урилдаан үнгэргэгдэбэ. Тэрээндэ Шэтэ, Ангарск болон Улаан-Үдэ хотонуудай, мүн Забайкалиин сэрэгэй округой спортсменүүд хабаадалсаа. Жэшээлхэдэ, дурсагдагша гурбан хотын ДОСААФ-ай автоклубуудһаа гурба гурбан мотоциклистнүүд байгаа. Тэдэнэр барандаа спортын нэгэдэхи разрядтайшуул һэн. Тиихэдэ Забайкалиин сэрэгэй округой спортын клубые түлөөлһэн гурбан нүхэд дандаа спортын мастерта кандидадууд бэлэй.

ЕЛҮҮР ДЭЭРЭХИ УРИЛДАА[Н]

Мүрысөөнэй эхинһээ һүүл хүрэтэр армиин спортивна клубай болон Улаан-Үдын спортсменүүдэй дунда шангэ тэмсэл үргэлжэлөө. Тиигэжэ дүн хамта 25 очкотой болоһон армиин спортсменүүдэй команда түрүүшын һуури эзэлээ. Улаан-үдынхид мүн лэ 25 очкотой болобошье, ялын очко олоор абаһан тула хоёрдохи һууринда гараа. Тус тустаа 12 очкотой болоһон Шэтын болон Ангарскын автомотоклубуудай түлөөлэгшэд гурбадахи, дүрбэдэхи һууринуудта гараа.

Армиин спортивна клубай түлөөлэгшэ, мастерта кандидат Сергей Яровой бүхы урилдаануудта жэшээтэ һайн шадабари харуулжа, 12 очко абаад, хубиин түрүү һуури эзэлһэн байна. 11 очкотой болоһон Сергей Тарабанько (Совет Арми) хоёрдохи, Валерий Баулин (Улаан-Үдэ) гурбадахи һууринуудта гараа. Эдэ нүхэд грамотануудаар болон үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа.

Энэ мүрысөөндэ хабаадалсаһан Армиин спортивна клубай командын гэшүүд барандаа СО-350 маркын чехословацка мотоциклнуудаар урилдаһан байна. Энэ хадаа техническэ талаараа мүнөө үедэ тон дээдэ шанарай маши[на]... Тиигээдшье армиин спор[тсменүүдтэ] бусад командануудай ... орходоо һураггүй залу[у]... дабаритайшье байгаа. ... дэнь тэдэнэй түрүүшын ... эзэлхэ хэрэгтэ тон ашат[ай] бшуу.

В. ОЛЬХОВАТ...

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: ст... бэ. Урилдаанай зайда.

Л. ХАЙДУРОВА...

НҮХЭДЭЙ СҮҮДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

Хуушанай механизатор Владимир Енатович Селевановые нютагайхидынь үнэн сэхэ, хазагай ябадалда бишыханшье дурагүй хүн гэжэ тоолодог. Энэнь арсалтагүй зүб. Эгээл тиимэ дээрэһээнь тэрэниие нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшээр һунгаа ёһотой.

Мүнөө тэрэ хоёрдохи жэлээ нүхэдэй сүүдэй түрүүлэгшээр хүдэлжэ байнхай. Энэ үе соо арба дахин нүхэдэй сүүд үнгэргэһэн байна. Гэмтэ ябадал хэхэ ушар жэл бүхэндэ үсөөрнэ. Тэрэнэй хэһэн хүдэлмэриин урагшатай, үрэтэй байһыень энэнь гэршэлнэ бшуу. Иимэ нэгэ бодото баримтанууд дээрэ тогтоё.

Намар һэн. Һүниин харанхые һамбаашалжа, тэргээр ябаһан Николай Авдеев харгын захын хүхэ һолоомо горитойхоноор анаад, хотоноо хүрэнгүй ябаһаар барингдажа, һөөргэнь абаашажа хаяха баатай болоо һэн. Хулгайлхадаа бэрхэ аад, аймхай Авдеев «намайе түрмэдэ бү һуулгыт» гэжэ гүйгаа. Удангүй Авдеев нүхэдэй сүүдэй урда зогсоо һэн. Клуб соо 110 хүн суглараа. Авдеевые хэһээнгүй орхижо болохогүй тухай олон зон һанамжануудаа хэлээ. Донголго үгөөд, 10 түхэриг яла түлүүлхэ гэһэн шиидхэбэри нүхэдэй сүүд гаргаһан байна. Мүн Ткачев иимэрхүү байдалда ороо. Тэрэ свёкло хулууха һанаатай байгаа бшуу. Холо ошонгүй, баһал харгыдаа баригдашоо һэн. Эдэ хоёрой хулгай хэһэн тухай шанга хөөрэлдөөнэй болоһоной һүүлээр иимэ ябадал гаргаха ушар дабтагдаагүй.

Хоб шэрэһэн, хэрүүл хэлэ гаргаһан зоной хажуугаар нүхэдэй сүүд һанаа амгалан гаража шададаггүй. Нэгэ иимэ ушар һанагдана. Елена Григорьева Татьяна Соболева хоёр таряа хиидхэдэг байба. Григорьевань ямаршье муу юумэ хээгүй, оройдоо зэмэгүй байһан Соболевагаа хараа зоргондоо хараажа ороо. Тэнгэ байһан зоной хараал табихаяа болиишь гэжэ гүйхадань, үгэ дуулангүй, үшөө түргэдэһэн байна. Нүхэдэй сүүдэй урда Григорьева зогсохо баатай болоо һэн. Тиигэжэ тэрэ 30 түхэриг яла түлөө.

— Манай нүхэдэй сүүд арадай дружинникгуудтай, отделениингээ партийна эхин организацитай нягта холбоо барисаатай байдаг, — гэжэ Селеванов хөөрөөд, — иигэжэ мэдүүлбэ: — Саашадаа бүри һайнаар хүдэлжэ байха хүсэлтэйбди.

Владимир Енатович Селевановые Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхоз соо мэдэхэгүй хүн байхагүй. Тэрэнэй урагшатай һайн хүдэлмэри тухай ходо дурсагдадаг. Үшөө ехэ амжалта туйлаха байһандань оройдоо һэжэг түрэгдэнэгүй.

Б. ЖИГЖИТОВ.

АГНУУРИИН ХАҺА ДҮҮРЭНХЭ[Й]

Хабарай саг — ангуудай амидаралда эгээн лэ бэрхэтэй үе мүн. Тэдэнэр энэ үедэ тэжээлээр дуталдажа зободог, заримдаа олоороо хосордог байна.

Ангуудай ядаралтай хаһада тэдэниие агнаха, барихагүй гэһэн зорилготойгоор февралиин 15-һаа ямаршье агнуури хоридонхой гээшэ.

Эгээ мүнөө үедэ ангуушад буунуудаа сэбэрлэжэ, һайнаар тоһодоод, хойто агнууриин хаһын эхилтэр хадагална. Мүн хабхаануудаа суглуулжа, дуһаагүй һарабша доро орой намар болотор үлгэнэ.

Тэрэшэлэн хэрмэ, булганда табиһан занганууддаа буу[лгаа]... шадаг онь һыень сугалу[улжа]... шандаганда зүүһэн у... хуряаха саг ерээ.

Хорюултай үедэ агн... хуулиин ёһоор хэһээн... гү, али тэдээндэ тусх... хогдодог, алаһан олзонь... нууриинь зэбсэг хина[гдажа] ... ха эрхэнь гурбан жэлэ[эр] ... даг.

Үнэн сэхээр агнуур[иин] ... рим сахигшад эдэ үдэр... лаа хизаарлажа, ерэхэ ... лотор буу, һомоёо хол[оо] ... гээшэ.

М. ГЫ...

Телефон · Телеграф · Радио · ХИЛЫН ГААНАҺАА

С. Ендриховскиин хөөрөөн

ВАРШАВА. (ТАСС). ПНР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ендриховский, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүд СССР-тэ гурбан үдэр соо аяншалһанайнгаа һүүлээр февралиин 28-най үдэшэ Варшава бусажа ерээ.

С. Ендриховский Варшавын аэродром дээрэ ПАП агентствын ба Польшын радиогой түлөөлэгшэдтэй хөөрэлдөө.

«Советскэ Союзтай манай харилсаан нэгэн адли уг зорилгодо, мүн уласхоорондын гол асуудалнуудаар адли һанамжатай байлгада үндэһэлдэг, — гээд тэрэ хэлээ. — Парти правительствын тодорхойлдог Польшын гадаадын политика Советскэ Союзтай холбоотой, хани барисаатай байха ябадалда хододоо үндэһэлдэг. Тиимэһээ минии Москвада аяншалһые ханинарай ээлжээтэ уулзалга гэжэ тоолохо хэрэгтэй. Хоёр ороной али алинайнь һонирходог гол асуудалнууд уулзалгын үедэ хаража үзэгдөө. Эдэ асуудалнууд, тэдэндэ сэгнэлтэнүүдые үгэлгэ коммюнике соо найруулагданхай.

Аяншалгын хани халуун оршон байдалда үнгэрһэн ушар поляк-совет харилсаануудай улам хүгжэжэ байһанай шэнжэ тэмдэг болоно».

ФРГ-гэй президентын һунгалтын Баруун Берлиндэ болохоор хараалагдаһан тухай журналистнуудай асуудалда харюусахадаа, С. Ендриховский иигэжэ хэлээ:

«Советскэ Союзай ба Польшын хараа бодол аб адли: Баруун Берлиндэ ФРГ-гэй президентын һунгалта үнгэргэлгэ юугээршье зүбтүүлэн сагааруулхын аргагүй, хуули ёһоной талаар ямаршье үндэһэ баримтагүй харата ябуулга болоно гэжэ бидэнэр тоолонобди.

ХАРИЛСАА ХОЛБООНОЙ ҮРГЭН ПРОГРАММА

БРАТИСЛАВА. (ТАСС). Харилсаа холбоогоо саашадань бэхижүүлхэ асуудалнуудаар хариин оронуудтай хани барисаа, культурна холбоо байгуулха совет бүлгэмүүдэй холбооной ба чехословак-совет хани барисаанай холбооной делегацинуудай хоорондо хэлсээн боложо дүүрэбэ. Хоёр организациин хоорондо харилсаа холбоо байгуулха гол ёһонууд тухай хэлсээндэ, тэрэшэлэн 1969 ондо харилсаа холбоотойгоор ажаллаха түсэбтэ Братиславада февралиин 28-да гар табигдаа.

Дурасхаалта үдэрнүүдтэ, тусхайлбал, фашис эзэмдэгшэдһээ Чехословакиин сүлөөлэгдэһэн ойдо, Словацка национальна восстаниин 25 жэлэй ойдо болон бусадта зорюулагдаһан хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэлгэдэ түсэб соо ехэ анхарал хандуулагданхай.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойтой дашарамдуулан абтаха хэмжээ ябуулгануудай үргэн ехэ түсэбые чехословак нүхэд хараалһан байна.

ЧССР-тэ совет культурын үдэрнүүдые, Украинада чехословак культурын үдэрнүүдые үнгэргэхэ гэжэ хараалагдаа.

Хариин оронуудтай хани барисаа, культурна холбоо байгуулха совет бүлгэмүүдэй холбооной президиумэй түрүүлэгшэ Н. В. Попова, Чехословак-совет хани барисаанай холбооной ЦК-гай түрүүлэгшэ З. Фирлингер, Чешскэ ЦК-гай нэгэдэхи секретарь В. Бенда, холбооной Словацка ЦК-гай түрүүлэгшэ Й. Вало документнүүдтэ гар табяа.

ГОЛ АНХАРАЛ ХАНДУУЛАГДАНА

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР-эй правительствада Советскэ правительствын эльгээһэн нотодо Германиин Демократическа Республикын олониитэ ехэ анхарал хандуулна. Тусхайлбал, «Федеративна Республикын ба Баруун Берлинэй засагаархид болон эрхэтэдэй хуули бусаар хэдэг милитарис ябуулгануудые зайсуулха зорилгоор шухала хэмжээ ябуулгануудые абаха арга боломжые хаража үзэхэ гүйлта ното соо хэгдэнхэй. Эдэ милитарис ябуулганууд социалис гүрэнүүдэй аюулгүй байдалда, Европодохи эб найрамдалда түбэгтэй байна бшуу». Советскэ ното ГДР-эй радио, телевиденеэр дамжуулагдаа.

Нотын хүсэд текстые, тэрэшэлэн ФРГ-дэ зорюулан Баруун Берлиндэ бүтээгдэһэн сэрэгэй продукциие Баруун Берлинэй ба Баруун Германиие хоорондохи ГДР-эй газар дээгүүр гараһан харгынуудаар зөөлгые хорихо тухай ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын дэргэдэхи хэблэлэй зургаанай мэдээсэлые «Нойес Дойчланд», «Берлинер Цайтунг», «Юнге вельт», «Дер морген», «Нойе цайт» ба ГДР-эй бусад газетэнүүд мартын 1-дэ толилоо.

ГДР-эй хэблэлэй зургаанай мэдээсэл

БЕРЛИН. (ТАСС). Сэрэгэй хэрэгсэлдэ зорюулагдаха продукци Баруун Берлинэй предприятинуудта Баруун Германиин Федеративна Республикын зонхилхы милитарис этэгээдүүдэй заабаряар бүтээгдэдэг болоһондо, энэ ушарай уласхоорондын ёһо гуримые, хамагай түрүүндэ Потсдамска хэлсээе бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал болохо байһанда олониитын анхаралые ГДР-эй правительство нэгэтэ бэшэ хандуулдаг байгаа гээд ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын дэргэдэхи хэблэлэй зургаанай тунхаглаһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Өөрынгөө эзэрхэг туримхай, үһөө нэхэхэ политикые бэелүүлхын тулада бүү зэбсэг бүтээгшэ болгон бэеэ дааһан политическэ единицын — Баруун Берлинэй экономикые Баруун Германиин бундесвер бүри ехээр хэрэглэдэг болоо гэжэ арсашагүйгөөр гэршэлһэн документнүүд ГДР-эй гүрэнэй органуудта бии гээд мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Баруун Германиин сэрэгэй үйлэдбэридэ Баруун Берлиниие бүри ехээр хабаадуулгаһаа уламжалан гарадаг аюулда үрэ ехэтэйгээр эсэргүүсэхэ гээшэ өөрэймнай уялга болоно, эб найрамдал хангаха, ГДР-ые болон тэрэнэй эрхэтэдые хамгаалха аша туһада таараалдана гэжэ ГДР-эй правительство тоолоно гээд саашадаа хэлэгдэнхэй.

Баруун Германиин Федеративна Республикада зорюулан сэрэгэй хэрэгсэлэй продукциие Баруун Берлинэй болон Баруун Германиин хоорондохи ГДР-эй газар дээгүүр гараһан харгыгаар зөөлгые хорихо тухай хуули ёһонуудые наринаар сахилгые хангаха заабари ГДР-эй гүрэнэй зохихо органууд абаһан байна.

Присяжнанууд сагааруулһан шиидхэбэри гаргаа

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Шэнэ Орлеанда боложо байһан сүүд дээрэхи присяжнануудай жюри иимэ шиидхэбэри гаргаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: США-гай президент Джон Кеннедиие алаха зорилготой үгэсэлгэдэ наймаашан Клей Шоу хабаадалсаагүй.

Үгэсэлгэдэ хабаадаа гэжэ Шэнэ Орлеанай окружной прокурор Джим Гаррисоноор гэмнэгдэһэн Клей Шоу гэгшые зүбтүүлхын тулада присяжнануудта оройдоол 56 минута хэрэгтэй болоһон байна.

Присяжнануудай шиидхэбэриие сүүдэй зал соо һууһан хүн зон дураа гутаһан хашхаралдаануудаар угтаа.

ШАХТЕРНУУДАЙ ЗАБАСТОВКО

ТОКИО. (ТАСС). Японой нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай федерациин уряагаар ороной 52 шахтада 24 часай забастовко болоһон байна.

Нүүрһэ абалгые горитойгоор хороохо, хэдэ хэдэн шахтануудые хааха гэжэ правительствын һанаашалжа байһые забастовко хэгшэд буруушааһан байна. Мүнөө доройтожо байһан энэ һалбариие һэргээхэ зорилгоор нүүрһэнэй промышленностиие гүрэнэй мэдэлдэ абаха, шахтёрнуудай ажалай ба ажамидаралай эрхэ байдал һайжаруулха тухай тэдэнэр эрилтэ хэнэ.

50 мянган гэшүүдтэй Японой нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай федераци ажалшадай эрилтэнүүдые хангуулхын түлөө тэмсэл бүри эдэбхитэй болгохоор шиидэнги байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

СИРХАН ГЭМЭЭ МЭДЭРБЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Сенатор Роберт Кеннедиие алаа гэжэ гэмнэгдэһэн Сирханай сүүд Лос-Анджелестэ боложо байнхай. Гэмнэгдэгшэ өөрыгөө гэм зэмэтэйб гэжэ мэдэрнэб гээд февралиин 28-да сүүд дээрэ мэдүүлээ.

Залуу коммунистнуудай ударидагша арестовалагдаба

БОГОТО. (ТАСС). Колумбиин коммунис залуушуулай холбооной генеральна секретарь Карлос Ромеро гэгшые эндэ нюуса полициин агентнууд арестовалаа.

Засагаархидай хориһон организацинуудай ажал ябуулгада хабаадалсаа гэжэ залуу коммунистнуудай ударидагша гэмнэгдэнэ. Холбооной ЦК-гай гүйсэдхэхэ комитет Карлос Ромеро гэгшые арестовалһые эрид шууд буруушаагаа, тэрэниие дары түргэнөөр сүлөөлхэ эрилтэ хэбэ.

Израилиин сэрэгэйхидэй харата ааша

КАИР. (ТАСС). Суэцкэ каналай Зүүн эрьеые эзэмдэжэ байһан израиль сэрэгүүд буудалдаа зогсоохо тухай хэлсээе февралиин 28-да хос, дахин эбдээ.

ОАР-ай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй түлөөлэгшын мэдүүлгэ соо заагдаһанай ёһоор Эль-Кантараһаа урдуурхи, Исмаилиһаа урдуурхи, мүн Суэцһээ хойгуурхи районуудта байһан египет сэрэгүүдые дайсан февралиин 28-да Каирай сагаар 18 часта буудаа. ОАР-ай сэрэгүүд урдаһаань харюусан буудажа, дайсаниие абяа аниргүй болгоһон байна.

Суэцһээ хойгуур байһан египет сэрэгүүдые израилиинхид 21 часта автомат буунуудаар дахяад буудаа. Энэ буудалгань часай турша соо үргэлжэлөө гээд нүгөөдэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. Израилиин радиогой дамжуулгые үндэһэ болгон Каирай газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, февралиин 28-да болоһон буудалдаанай үедэ египет мэргэн буудагшад Израилиин 2 солдадые шархатуулаа.

ФБР хиналта хэнэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). США-да боложо байһан студентнүүдэй хүсэгэ хүдэлөөнэй хойноһоо мүрдэлгын федеральна бюрогой ба юстициин министерствын агентствануүд «хёрхоор ажаглан хинажа» байдаг. Штадуудай губернаторнуудай национальна конференци Вашингтондо мүнөө боложо байнхай. Дурсагдаһан хиналта тухай США-гай вице-президент Спиро Агнью, юстициин министр Джон Митчелл конференци дээрэ мэдээсээ. Манифестацинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ һургуулиһаань гаргаха хүрэтэр шанга хэмжээнүүдые захиргаанай талаар абаха эрилтэ хэһэн резолюциие конференцидэ хабаадагшад батлан абаа.

ПАРТИЗАНУУДАЙ ЯБУУЛГА

КАИР. (ТАСС). Палестинын «Аль-Фатах» гэжэ организациин составта ородог «Аль-Асифа» гэжэ отрядуудай партизанууд Израилиин «Супер мистер» гэжэ самолёдые февралиин 28-да үдын хойно буудажа унагаагаа. Мёртво далайһаа урдуурхи районда байһан сэрэгүүдтэ дайсанай хоёр самолёдой добтолхо үедэ энэ самолёт буудуулан унагаагдаа гээд «Аль-Асифай» командованиин эндэ тарааһан коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Эзэмдэгдэһэн Иерусалимай араб кварталнуудай нэгэн соогуур ябажа байһан израиль харуулшадые партизанууд нүгөөдэ бүлэг усадхаһан байна.

«Аль-Гумхурия» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Газа шадар түмэр замай участогые араб партизанууд тэһэлээ гэжэ Израилиин сэрэгэй түлөөлэгшэ лаблаһан байна бшуу.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

18 часһаа үхибүүдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 18.30 минутаһаа уласхоорондын конкурс лауреат Бельченко гэгшын концерт. 19 часһаа «Холо, ойрын һонин» гэһэн дамжуулга. 19.20 минутаһаа «Түрэл хэлэнэй хэшээлнүүд» гэһэн гурбадахи дамжуулга. 19.40 минутаһаа «Ленинградай түмэр замай транспортын инженернүүдэй институдай ажабайдалтай танилсагты» гэһэн киноочерк. 20 часһаа «Колхозуудта эхилһэн һунгалта ба тоо соон» гэһэн дамжуулга. 20.20 минутаһаа «Урда-Зүүн Азиин оронуудаар» гэһэн телевизионно очерк (хоёрдохи хөөрөөн). 20.40 минутаһаа ород драмын театрай бэлэдхэһэн Вадим Собкогой «Сохрани мою тайну» гэһэн зүжэг.

Сагай уларил

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, хойто зүгэй ба Байгал шадарай аймагуудта саһан ороо хо. Баруун зүгһөө һулаханаар һалхилха. Хойто аймагуудта 15—20, бусад нютагуудта 9—14, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 27—29, үдэрынь 11—13 градус хүйтэн байха.

ПРАВДА БУРЯ[ТИИ] МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕР

Нэгэдэхи хуудаһанда: ... салга ехэтэйгээр хүм... гэһэн түрүү бэшэг. «Т... дүрбэдэхи жэл» гэһэн гар... информацинууд. «Мэдэж... шэнэ һонин» гэһэн С. ...тиненко гэгшын статья. ... шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: ... мэришэнэй уялга» гэһэн С... вай статья. «Сомоной ... нютагай дээдэ засаг» гэһэн ... повой статья. «Арадай ... тоосоно» гэһэн А. Стре... корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: ... тухай дурасхаал» гэһэн ... Крупскаягай статья. Н... жэлэл. Манай юридическ... таци.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: ... сааһанһаа абтаһан мэд... Спорт. Нютаг нютагай ... Соносхолнууд.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУ[ДЕЕВ]

Манай адрес, телефону[уд]

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. реда[ктора]—... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленно[сти]... строительства—61-35, советского строительства и быта—... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, ... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Со[вете] Министров БурАССР.

Н-003931 1. Зак. № 2...